

Л. КРАВЧУК ЗУСТРІВСЯ З ПРОВІДНИКАМИ ПАРТІЙ

Київ (УНІАР). — У п'ятницю, 21-го лютого, Президент України Леонід Кравчук зустрівся з представниками політичних партій, громадських об'єднань, товаристів у рухів.

Консолідація усіх конструктивних сил для розбудови незалежної української держави — так можна назвати тему цієї тригодинної зустрічі. Перед початком дискусії Л. Кравчук сформулював пріоритетні, на його думку, проблеми, які постали нині в Україні. Він вважає, що всі опозиційні партії, виконавши місію повалення тоталітарного режиму, мають стати партіями реформ і розбудови української державності на правовій основі та розцінювати це не лише як справу Президента і парламенту, але й партій. Можливості Верховної Ради ще не вичерпані, вона має ухвалити нову конституцію України та закон про вибори на багатопартійній основі, що відкриє нові перспективи демократичним процесам.

Учасники зустрічі, висловивши задоволення з приводу готовності Л. Кравчука співпрацювати з демократичними силами, одним з головних завдань Президента визначили формуван-

ня Уряду національної згоди та повне демонтування командно-адміністративної системи у співпраці з демократичними силами. Промовці підтримали думку, що Президентів треба надати більше влади під умовою його широкої співпраці з демократичними партіями та організаціями, з колишньою опозицією в парламенті. Принципи загальної згоди має стати провідним як у міжпартійних взаєминах, так і в проведеному Президентом України основоположної державної політики.

У дискусії взяли участь 15 політичних діячів, а на закінчення Л. Кравчук висловив задоволення з консолідуючого характеру зустрічі і запропонував новий інститут у системі президентської влади — інститут державної думи.

ФІЛЬМ „ГОЛОД-33“

Нью Йорк. — Тут у п'ятницю, 6-го березня, в Школі Мистецтва Тіш при Нью-Йоркському університеті відбувається показ фільму „Голод-33“. Початок о год. 8:30 вечора. Адреса школи: 721 Бродвей вул. (ріг Вейверлі Плейс). Вступ вільний.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ

О. ТЕЛІГІ

Київ (УНІАР). — В п'ятницю, 21-го лютого, в Будинку Вчителя, де колись засідала Центральна Рада, відбувся вечір пам'яті, присвячений дню загибелі української поетеси Олени Телігі, вбитої в Києві під час Другої світової війни.

Доповідь виголосив голова „Меморіалу“, народний депутат України Лесь Танюк. Зі спогадами виступив багатолітній політв'язень, поет Євген Сверстюк та видатний громадський діяч з Канади Павло Дорожницький, який розповів про боротьбу ОУН та участь у ній Олени Телігі.

В той самий день у Бабиному Яру, на місці масового знищення населення під час Другої світової війни, встановлено хрест у пам'ять десятків тисяч розстріляних українців. Члени

„Меморіалу“, Товариства Репресованих та УРП покладали квіти на місці масових поховань. Там, у Бабиному Яру, розстріляли й Олену Телігу за участь в антифашистському підпіллі. Під час встановлення пам'ятного хреста з промовами виступили народні депутати України Дмитро Павличко і Павло Мовчан, голова Товариства Репресованих Євген Пронюк та інші громадські діячі. Хрест освятили священники УАПЦ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ В ТРЕНТОНІ

Трентон, Н. Дж. (О.Ф.). — Загальні збори Українського Народного Дому в Трентоні відбулися у неділю, 15-го березня, о год. 3-й по полудні у власному приміщенні, 477 Джермей аве.

У Львові відбудеться музичний фестиваль М. Лисенка

Львів (М. Скорик). — З нагоди ювілею кляси української музики Миколи Лисенка, у 150-річчя від дня народження, у Львові від 1-го до 8-го березня цього року відбудеться музичний фестиваль, який проводиться львівський відділ Спілки Композиторів України.

Творчість Лисенка буде представлена широким спектром його спадщини: це будуть опери, хоріві, симфонічні, камерні твори, музика для дітей. Цікаво, що прозвучать твори, які з тих чи інших причин рідко виконувалися в Україні, як, наприклад, „Жалібний марш“, „Юнацька симфонія“, духовні твори композитора. Також відбудеться науково-теоретична конференція, присвячена творчості Лисенка, на яку приїдуть відомі музикознавці з України та інших країн світу. У Національному Музеї працюватиме в дні фестивалю виставка „Лисенко і Галичина“.

Для гостей фестивалю запланована програма ознайомлення з культурно-історичними пам'ятками Галичини.

Помер В. Дзюбак, президент 173-го Відділу УНСоюзу

Вілмінгтон, Делавер. — Тут, 25-го лютого 1992 року помер Василь Дзюбак, президент 173-го Відділу.

Св. п. В. Дзюбак народився 4-го травня 1922 року, в селі Княжепіль, коло Добромиля в Україні. До Америки він прибув у червні 1950 року. Включившись у члени Українського Народного Союзу, він довгі роки був членом Контрольної

Виконавці творів М. Лисенка — це здебільша музичні ансамблі і артисти Львова, студенти Львівської консерваторії. Це Оперний Театр ім. І. Франка — диригент І. Лацанич, симфонічна оркестра Львівської філармонії — диригент М. Колесса, І. Юзюк, Б. Дашак, хоріві капелі „Трембіта“ — диригент М. Кулик, „Дударик“ — диригент М. Кацал, хор молоді студентів Дрогобича — диригент М. Ковальчук, Львівський камерний хор — диригент Я. Гнатівський.

В концертах візьмуть участь відомі виконавці. Це співаки М. Байко, О. Беня, С. Беня, В. Буймістер, О. Громиш, Л. Давимука, С. Мамчур, В. Прокопенко, Н. Романюк, К. Сятецький, піаністи М. Крушельницька, О. Рапіта, Є. Чуприк, М. Драган, Й. Ермін, скрипалька Л. Шутко та інші.

Очікується приїзд відомих ансамблів з Києва — чоловічої хорової капелі ім. Л. Ревуцького — диригент Б. Антків та хору Київської консерваторії — диригент П. Муравський.

Комісії 173-го Відділу УНСоюзу, а в минулому році його обрано на президента цього Відділу.

Похорон — у четвер, 27-го лютого, з української католицької церкви св. Миколая, а відкат тлінні останки покійного поховано на католицькому цвинтарі у цій же місцевості.

Засновано Комерційну Раду „Канада-Україна“

Головною рекомендацією Канадсько-Української Економічної Конференції, що відбулася в Едмонтоні, Альта, від 18-го до 20-го квітня 1991 року, було створити Комерційну Раду „Канада-Україна“. В конференції, яку скликало Об'єднання Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців, брали участь доповідачі і гості з України, Великої Британії, ЗСА, і Канади.

Ця рекомендація була скоріше прийнята крайовим з'їздом Об'єднання Українських Канадських Професіоналістів і Підприємців в Галіфаксі, Нова Шотландія, 1-го липня 1991 року. Згідно з нею підготовлено подання до канадського уряду про інкорпорацію ради.

Подання про інкорпорацію Комерційної Ради „Канада-Україна“ підписали в Галіфаксі: Павло Ортинський (Кенора), Роман Гарчак (Ванкувер), Петро Закаров (Ошава), Мирослав Мак (Монтреаль), Євген Зараска (Торонто), Дмитро Ціпівник (Саскатун), Іван Грабовський (Ст. Катарінс), Богдан Онишук (Торонто), Джералд Федчун (Торонто), Михайло Залізник (Галіфакс), Михайло Негридж (Вінніпег), Андрій Семютюк (Едмонтон), Богдан Шулякевич (Едмонтон), Віктор Ліщина (Торонто), Роман Петришин (Едмонтон), Гордон Конвей (Едмонтон), Євген Залуцький (Торонто), та Ігор Бардин (Торонто). Грамоту інкорпорації Комерційної Ради „Канада-Україна“ підписали на стор. 8-й)

ЛЕКЦІЙ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Нью Йорк. — У приміщенні Українського Інституту Америки, 2 схід 79-та вул. в Нью Йорку, продовжуватиметься проведення лекцій англійської мови у школі ім. св. п. Лідії Савойки. Рєстрація відбулася 25-го лютого. Ті, хто не встиг зарєструватися у цей день, зможуть зарєструватися 29-го лютого о год. 11-й ранку. Оплата за 12-тижневий курс виносить 40 дол. Додаткові інформації можна отримати, телефонуючи на число (212) 288-8660.

(Закінчення на стор. 8-й)

Відновився арабсько-ізраїльські переговори

Вашінгтон. — У понеділок, 24-го лютого, тут почалася чергова рунда арабсько-ізраїльських переговорів про мир на Близькому Сході, які відкрилися у жовтні минулого року в Мадриді. Але цього разу, як і минулого, небагато надій на те, що сторони прийдуть до згоди. Згідно з встановленим правилом, з Ізраїлем ведуть окремі переговори представники Лівану, Сирії і спільна йордансько-палестинська делегация.

В центрі переговорів стоїть питання про розширення обмеженого самоуправління для палестинців, що проживають на окупованих територіях і тепер підлягають військовій адміністрації Ізраїля. Однак політичні коментатори вважають, що до запланованих на 23-го червня виборів в ізраїльській гарлямент неможливо надіятися на будь-які результати переговорів.

На просьбу державного секретаря ЗСА Джеймса Бейкера, переговори почалися в минулому тижня, а цього. Бейкер попросив відкласти їх, бо хотів бути присутнім у Вашингтоні в день їх початку. Це вказує на бажання З'єднаних Стейтів відігравати більш істот-

ну роль у переговорах. Амбасадор Ізраїля у Вашингтоні Залман Шоваль сказав в інтерв'ю для ізраїльського радіо, що ЗСА повинні відігравати лише „технічну роль“.

Деякі політичні коментатори вважають, що переговори не будуть успішними, бо досі не вирішена справа про надання Ізраїлем позики на суму 10 мільярдів доларів. З'єднані Стейти готові дати гарантії лише в тому випадку, якщо Ізраїль відмовиться від заселення окупованих територій. Ізраїль же не має наміру припинити програму будівництва життєвих поселень на західному березі ріки Йордан. Міністер житлового будівництва Ізраїля Аріель Шарон, противник припинення будівництва, заявив, що Ізраїль тількищо почав будівництво 2,000 квартир в жидівських поселеннях і найближчим часом почне будівництво ще однієї тисячі квартир у східному Єрусалимі, який ЗСА також зараховують до окупованих територій.

Вважають, що чергова рунда арабсько-ізраїльських переговорів завершиться наступного тижня.

Б. Єльцин — кандидат на Нобелівську нагороду миру

Осло, Норвегія. — Агентство Асошіейтед Пресс повідомляє, що Нобелівський комітет миру опублікує незабаром списки кандидатів, висунутих на отримання звання нобелівського лауреата миру на 1992 рік.

Комітет приймає оголошення до 31-го січня цього року, але оголошення, які надійшли в першому тижні лютого також будуть взяті до уваги. Хоч Комітет відмовився назвати перших кандидатів, оголошених на отримання нагороди миру, за нього зробили ті, які були зацікавлені розголюшенням прізвища їхнього кандидата і тому чимало прізвищ кандидатів вже появилися на сторінках світової преси.

Член Палати Репрезентів З'єднаних Стейтів

Америку Стивен Солаж висунув кандидатуру міністра закордонних справ Австрії Гарета Еванса, тайландський уряд запропонував колишнього міністра закордонних справ Сідді Саветсіле за його великі заслуги в ділянці поладження політичної і мілітарної кризи в Камбоджі.

Норвезькі парламентаристи запропонували надати Нобелівську нагороду миру 72-річній ізраїльтянці Суляміф Канцельсон за її надлюдські заходи довести до позитивного поладження справи замирення між жидами і арабами, а Александрійський університет висунув на це почесне відзначення теперішнього президента Єгипту Госні Мубарака.

(Закінчення на стор. 8-й)

У СВІТІ

В НЕДІЛЮ, 23-ГО ЛЮТОГО, у збройних сутичках між ворогуючими чорними угрупованнями в південно-африканській провінції Наталь вбито 32 особи. Від 1984 року у вуличних боях на політичному ґрунті загинуло 12,000 чорних.

ВИГНАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ Гаїті Жан-Бертран Арістід і його політичні противники дійшли до згоди щодо зформування нового уряду і запровадження становища прем'єр-міністра в країні. Военна хунта, яка тримає владу в Гаїті, покинула на ініціативу Арістіда.

ІРАНСЬКА ГАЗЕТА „Салам“, коментуючи вбивство ізраїльтянами лідера Гезболи шейха Аббаса Мусаві, закликала відновити практику захоплення західних закладників. „Ататант на Мусаві доказує ефективність тактики захоплення закладників, — пише газета, — тому наступним кроком Гезболи має стати повернення до цієї практики“.

ВЕР-РІЯДІ ВІДБУЛАСЯ перша офіційна зустріч представників різних опозиційних іракських політичних угруповань. Її метою є створення єдиного фронту боротьби з Саддамом Гуссейном. У переговорах брали участь представники 15 головних опозиційних груп Іраку.

В ПОНЕДІЛОК, 24-ГО ЛЮТОГО, кандидер Німеччини Гельмут Коль підтвердив вимогу Бонну щодо повернення в країну колишнього комуністичного диктатора Східної Німеччини Еріха Гонекера. Коль сказав, що Гонекер повинен стати перед німецьким судом.

В СУБОТУ, 22-ГО ЛЮТОГО, перший фармер Магаданської області Едуард Рубцов, виступаючи в програмі місцевої телевізії, заявив, що винуватцями його близької смерті слід вважати працівників прокуратури і представників советської влади, які вже шість років знущався з нього. „Пограбувати советська влада завжди є готова, а повернути — ніколи“, — сказав Е. Рубцов. Звертаючись до президента ЗСА Дж. Буша, Е. Рубцов запитав: „Яка ж допомога потрібна країні, де фермери спалюють себе живцем?“ Едуард Рубцов оголосив, що спалить себе в середу, 26-го лютого.

ВЕРХОВНИЙ СУД ІЗРАЇЛЯ ПРОДОВЖУЄ ОБГОВОРЕННЯ СПРАВИ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Єрусалим, Ізраїль. — Агентство Асошіейтед Пресс та ізраїльські газети повідомляють, що Верховний Суд Ізраїля у процесі слухання справи засудження на смерть Івана Дем'янюка, прийняв у вівторок, 25-го лютого рішення знайти за всяку ціну в архівах КГБ справу охоронника в концтаборі Трєблінка, який виступав там під псевдонімом „Іван Грозний“.

В 1988 р. суд в Ізраїлі вирішив, що „Іваном Грозним“ є Іван Дем'янюк, українець з Клівленду, який після закінчення Другої світової війни виїхав з Німеччини до З'єднаних Стейтів Америки і там отримав американське громадянство. Очевидно, після того, як проти нього ОСІ, установа при генеральній прокуратурі ЗСА, розпочала судовий процес, закидаючи йому воєнні злочини в гітлерівському концтаборі в Трєблінці, громадянські папери від І. Дем'янюка відібрали (нібито за те, що він скрив своє минуле під час отримання американського громадянства) і видали Ізраїлеві, де проти нього розпочався судовий процес. Визнавши І. Дем'янюка, „Іваном Грозним“ суд засудив його на смертну кару, але оборона внесла апеляцію до Верховного Суду, яка власне тепер розглядається.

В ході судового процесу об'єднані Стейти Ізраїлю, де проти нього розпочався судовий процес. Визнавши І. Дем'янюка, „Іваном Грозним“ суд засудив його на смертну кару, але оборона внесла апеляцію до Верховного Суду, яка власне тепер розглядається.

В ході судового процесу

Білорусь має претенсії до Литви

Мінськ, Білорусь. — Прессове агентство Ройтерса повідомило, що речники білоруського уряду висунули, як справу принципу, свої претенсії до Литви у справі кордонів. Білоруси твердять, що їхні землі сягають далеко в територію Литви і включають теперішню столицю самостійної прибалтійської держави Вільнюс. Усі членські держави Співдружності, — говориться в інформації Ройтерса, — запевняють, що вони не мають наміру спричиняти зайву напругу, а

справи кордонів хочуть поладжувати мирним способом.

Правда, кажуть політичні спостерігачі, інших засобів Білорусія покищо немає, але в республіці іде посилення урядова пропаганда в цій справі, яка може стати небезпечним прецедентом в майбутньому для усіх новопосталих країн, членів Співдружності Незалежних Держав, тим більше, що і Російська федерація не від того, щоб міняти

(Закінчення на стор. 8-й)

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша без великого розголосу нав'язує стосунки з японським міністерством міжнародної торгівлі і промисловості. Це міністерство є одним з найсильніших японських міністерств, яке після війни було головним архітектором агресивної індустриальної політики. Білий Дім має дуже близький зв'язок з цим міністерством, яке тепер підтримує домагання закордонних фірм і підприємств бути допущеними до японського ринку. Одним з таких прикладів для посилення закордонних вкладів міністерство запропонує податкові полегші для фірм і підприємств, які хоча б одною третиною є власністю чужоземців.

ВИГЛЯДАЄ, ЩО ВАШІНГТОНСЬКІ господа можуть тепер вже запрошувати арабських і жидівських дипломатів на ці самі прийняття, що досі не було прийнятним звичаєм. У амбасадорських колах говорять, що від започаткованих мирових переговорів в питаннях Близького Сходу, це табу арабських дипломатів не дозволяло на будь-які їхні зближення з жидами, навіть товариські зустрічі. Тепер це цілковито змінилось. „Араби тепер шукають розмов з нами на різних товариських зустрічах“, — сказав один ізраїльський дипломат.

БУДУЧИ ОДИМ з передових можливих кандидатів у надходячих президентських виборах, сенатор Пол Цонгас став об'єктом зацікавлення засобів масової інформації, які стараються якнайширше поінформувати виборців про нього. Його родину, політичні погляди та спроможності. У найновіших звітностях про нього говориться, що будучи членом Палати Репрезентів і Сенату, П. Цонгас завжди виявляв суміш неортодоксальних і консервативних поглядів, як робить це й тепер, будучи президентським кандидатом. Як конгресмен П. Цонгас заявив, що федеральний бюджетний дефіцит це „економічна проблема ч. 1“, критикував робітничі профспілки, як перепони до збільшення індустриальної продуктивності та підтримував намагання допомогти повстанцям Афганістану у боротьбі проти окупційних советських військ. Він був по стороні лібералів коли йшлося про права гомосексуалістів, жінок і охорони довкілля, але приєднувався дуже часто до консерватистів коли йшлося про федеральні видатки. Будучи членом Палати Репрезентів від 1975 до 1978 року і Сенату від 1979 до 1984 року, П. Цонгас ніколи не був послідовником однолінійного думання.

Чорнобиль — тяжка тема

Джерзі Сіті, Н. Дж. (П. Часто). — Без ніякої тенденції з нашого боку так чомусь виходить, що чим компетентніших гостей з України ми запрошуємо до редакції, тим тривожнішими виявляються наші розмови. Маймо мужність, не відвертаймо очей від дійсності. Упродовж сторіч Москва засівала українське поле неправдою і ненавистю, а тепер дійшло до жнив. Стоїмо на кривавій стерні — нехай двома лемешами нашого плуга будуть тільки правда і любов.

Отже, чорнобильська тема у професійному світі. Представляємо читачам вченого з України, провідного дослідника Київського Інституту Ендокринології та Обміну Речовин, доктора біологічних наук Олександра Мінченка. Він відомий у Європі спеціаліст в ділянці молекулярної біології і біохемії. Останніми роками читав лекції в університетах Англії, Данії Німеччини, Ірландії, Чехословаччини. Тепер його запрошено до Університету ім. Джефферсона у Філадельфії.

Чорнобильська тема стала стрижнем нашої розмо-

Український вчений О. Мінченко під час відвідин редакції „Свободи“.

ви не випадково. Поперше, наближаються шості роковини української трагедії, і цілий світ ще глибше проймається усвідомленням, що вона не тільки не стала історією, але навпаки — дедалі зростає її страшна актуальність. Подруге, д-р Мінченко задовго до 1986 року вивчав імунно-захисні системи людського організму, опублікувавши з цієї галузі понад 100 праць. Потрете, після Чорнобилья в коло його наукових інтересів спеціально ввійшла екологія, оскільки на цьому терені

сьогодні Україна загрожена найбільше. Знанням і опінією цієї людини вповні можемо довіритися. Ось що розповідає шановний киянин.

„Чаша екологічного лиха в Україні була по вінці виповнена ще до чорнобильської катастрофи. В республіці, яка становить 2.7 відсотка території Совецького Союзу, було розташовано 25 відсотків союзних підприємств. Практично всі вони не мали очисних споруд. За останніми даними

(Закінчення на стор. 8-й)

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237   UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00

UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money-order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346   Jersey City, N.J. 07303

Загроза нової війни на Близькому Сході

Пригадаймо деякі факти, які може забулися та які стоять у тісному зв'язку з теперішньою ситуацією на Близькому Сході. Впродовж тижнів і місяців, коли-то Америка, як лідер міжнародної коаліції, старалася спонукати Ірак до мирного відвороту з окупованого Кувейту, диктаторський президент Іраку Саддам Гусейн раз-у-раз закидав Америці двояку етику: таврування окупації Кувейту Іраком та водночас толерування окупації арабських земель Ізраїлем. Президент Буш тямив цей по суті правдивий закид. Тому негайно після закінчення війни в обширі Перської затоки вислав державного секретаря Джеймса Бейкера на Близький Схід у мироблюбний місії.

Іздив туди Бейкер який десяток і більше разів та з подиву гідною терепелістю переконував Ізраїль і його арабських сусідів, що треба сісти за стіл, переговорювати й домовитися до якогось компромісу, який закінчив би хронічну ворожнечу й формальний стан війни. Ті заходи довели дійсно до започаткування мирових переговорів, які ніби існують у теорії далі, тільки „тимчасово“ перервані. Насправді мирові переговори були цирковим видовищем, бо Ізраїль із своїм фанатичним прем'єром Іцхаком Шаміром не поступився ні на крок із засадничого становища, що він не заміняє окупованої арабської території за мир. Коли президент Сирії Ассад з маркою смертельного ворога Ізраїля заявив готовість визнати ізраїльську державу й обмінятися з ним амбасадорами, якщо Ізраїль поверне Сирії окуповане у війні 1967 року верхів'я Голаня — Шамір змістив цю оферту відкинувши.

А в той час по стороні Ізраїля як і арабів сталися політичні розколи, потворилися нові політичні бльоки. По обох сторонах були фанатики, які відкидали взагалі будь-які мирові переговори. Але й настало протверезіння, особливо серед палестинців, замешкалих на території Ізраїля, на окупованому західному березі ріки Йордану та у смузі Гази. Вони пішли назустріч Ізраїлеві так далеко, що відмовилися від свого первісного ідеалу окремої палестинської держави, може в якомусь зв'язку з Йорданією, і зраджували готовість замиритися на базі територіальної автономії. Але уряд Шаміра не допустив до ділових переговорів, завжди відтягав під різними формалістичними застереженнями, головню щодо місця переговорів, та безупинно переводив поселювання новоприбулими з колишнього Советського Союзу жидівських іммігрантів на окупованих арабських землях. Усі протести Америки проти тієї колонізації були „голосом, вопіючого на пустині“.

Ніяка ненормальна ситуація не може існувати вічно. Не можна було палками, стріляниною та масовими арештуваннями здавити раз навсе повстання палестинців, які мали сильне і щораз численніше запілля за кордоном. Не можна було безкарно далі заселювати окуповані арабські землі. У цьому місяці прийшло до частинного вибуху. Невідомі терористи напали нічю на касарню ізраїльських вояків і трьох їх убили. Ізраїль, тримаючись старозавітньої засади „око за око, зуб за зуб“, — відповів вмаршом танків і з'єднання панцерних авт та гармат до сусіднього Ливану, де зруйнували центри фанатичних палестинських партизанів секти „ші'їтів“. Ті останні відповіли атаками отриманих ще за Горбачова советськими ракетами причому на ізраїльському боці згинула п'ятирічна дівчинка, яка бігла назустріч своему батькові, що вертався з праці. Ізраїльтяни вбили вогнем з гелікоптера популярного діяча палестинців. Після 24-годинного бушування у Ливані — Ізраїль відкликав своє військо, але на Заході настало обурення. Ситуація Ізраїля на терені Організації Об'єднаних Націй погіршилася, бо новим генеральним секретарем є араб, колишній віцеміністер закордонних справ Єгипту. Араби заповіли скликання Арабської Ліги, деякі їх організації виступили вже з закликами до святої війни проти Ізраїля. Нова війна проти Ізраїля стала реальною можливістю, дармащо до Ізраїля відлетіли вже два високі достойники ООН для ніби лагодження конфлікту. Америка, традиційний опікун і фундатор Ізраїля, поставлений знову у дуже незручну ситуацію. Як на іронію — у дуже незручній і прикрій, а то й трагічній ситуації опинилися поверх 100,000 жидів, які з Росії й України емігрували до Ізраїля, боячися, що можуть потерпіти у заворушеннях після упадку комунізму. Ніяких заворушень не було, зате в Ізраїлі вони попали на терен вулкану, який може ось-ось вибухнути.

Схоже на те, що вони не вірять у тривале перебування Єльцина на посту президента й уже розпочали боротьбу за його крісло. Із сказаного ясно, як виглядатиме політика Росії в разі захоплення президентського поста тим чи тим із цих високих урядовців.

Щоб не бути голосливим, наведу приклад. Ось майже дослівне твердження Хазбулатова: якщо доведеться вибирати поміж СНГ і єдиною, неподільною армією — російське керівництво обере єдину армію. Чи треба пояснювати, що за цим стоїть? Машкару зірвано — нам грубо й динічно сказано: якщо із Співдружності держав не можна виготовити Російської імперії — гра не варта свічок. Росія піде старим шляхом. Або такий приклад: Хазбулатов домагався, щоб сесія Верховної Ради РФ отоголила подяку адміралові Касатанову за переслідування моряків, котрі зважилися присягнути Україні. Його вимогу навіть було поставлено на голосування, але більшістю голосів відхилено. Мабуть, у депутатів вистачило здорового глузду — вони вирішили, що не можна парламент перетворювати на балаган. Що ж до Рудкого, то його моральний портрет можна уявити із такого факту: він брав активну участь у конгресі так званих російських патріотів, де провідні місця належали йому й Васильєву — фюрерові фашистської організації „Пам'ять“. Та й політичні позиції цих панів майже не

Самотність у нашому бурхливому столітті не тільки існує, але також знайшла своє відображення у літературних творах наших сучасників, як Іван Драч, Дмитро Нитченко, Василь Кострицький. Особливе місце в цій тематіці займає письменника Марта Тарнавська. Її книжка „Самотне місце під сонцем“ — це збірка прозових творів, написаних у різних роках, від 1950 почавши, до 1980 включно. Друковані були вони в журналах, а зібрані тепер разом творять неначе острів самотності, об який „Світ плеще хвилями“, за висловом І. Драча. Враження від назви твору підсилює також мистецьке оформлення Миколи Стратіла-та.

У нарисах, оповіданнях розгортаються зариси різних „світів“, в житті людини, зокрема діаспори, і підкреслена самотність. Одначе мотив самотності зв'язаний не тільки з українськими персонажами, бо побіч Наталки, Андрія, Івана та інших, зустрічаємо також Ненсі, Рубі, Ричарда і подібні, щоби людей різних країн, різних націй.

Згадується навіть Жаклін Кеннеді і Микита Хрущов. Так, це у творах багата різноманітність „світів“ з огляду на різні країни, на персонажів з різними мовами. Це й є сучасність ХХ століття, у якій проживає українська людина, що мусіла залишити свою Батьківщину Україну. Усі персонажі належать до інтелектуальної сфери, до сфери науки та мистецтва, як малярство, музика, театр. Крім цього герої творів живуть у двох стінах: у зовнішньому та своєму внутрішньому світі, а з цим лущається мотиви, дії, роздуми.

У різних аспектах зображене життя. У коротких картинах уявляються авторка тяжкі, жакливі події в Україні („Негг Oberleutnant“ ст. 65), побут у таборах поселенців. Тут і родинна сварка, і зрада в подружжі, і навіть такий модний тепер „секс“. Багата проблематика опхлює такі справи як батьки і діти, мішані подружжя, місце жінки в подружньому житті, де чоловік уважає,

що „Ти без мене нічого не значиш“, а жінка каже: „А я хотіла мати право на власне життя“. Атмосферу життя ХХ століття, яку відчуємо в книжці, збагачує ще побут у різних країнах і туристика, така знаменита в наших часах. Щодо самотності, то вона зображена в різноманітних, багатих барвах і нюансах. Згадати б декілька, як наприклад, одружена жінка про себе: я захищалася від страшної самотності, що спливає, здавалося би, просто зі стін нашого, ... Юриною люксового апартаменту... в Нью Йорку... (ст. 30). Або подвійна самотність людини, українця, що по сліпий і між чужими, „Він же тут самотний, один між чужими“ (40). Мадмуазель Жаклін, учителька, любителька музики, театру, втікає „від власної самотності на край світу“ (47).

Попри багатство проблем, мотивів, письменниця бажає збагнути істот-

Микола Руденко

У НАС Є ГРУНТ ПІД НОГАМИ

III.

ці держави створити не можна — та ще однієї з найбільших у Європі. І все ж деякі велими значні негативи уже виявилися. Ось, наприклад, система народних Рад, що дісталася нам від попередньої влади. В часи диктатури компартії Ради (хоч вони й писалися з великої літери) виконували декоративну роль. Наперед було відомо, що від них не варто чогось чекати — їхня запрограмована бездільність самозрозуміла і нікого не дивує. Реальна влада належить партійним структурам — саме від них і чекали відповіді на всі без винятку питання.

І треба сказати, що якщо ця система все ж таки діяла. А коли вся влада справді перейшла до Рад (сільської, районної, обласної тощо), одразу ж виявилася їхня неспроможність. Зате чомусь вони всюди почали розростатися вшир. І це незважаючи на те, що деякі з них протягом року-двох так і не спромоглися навіть обрати своїх голів.

Що може бути безглуздішим, ніж тисячоголова бюрократична машина, котра працює сама на себе — на власні чвари й інтриги та власне самозабезпечення? На жаль, до таких Рад належить і Київська. Киян уже перестало цікавити питання, чи спромоглися там обрати голову й кого саме — принаймні понад рік

Київська Миськрада існувала в безголовому стані. Отож до цього звикли. Зате як же вона розрослася! Окрім величезного будинку на Хрещатику вона заповнила ще й постишевську споруду, яка в тридцять років призначалася для українського уряду. Покінчивши з Компартією, Ради почали успішно освоювати її приміщення. Загальна кількість чиновників не скоротилася, а значно виросла. Відповідно виросло безладдя, а також державні податки. Сьогодні податки на Україні такі, що можуть зматіати тільки з російськими, де відбуваються ті ж самі процеси. За таких податків розвиток економіки — неможливий.

Леонід Кравчук висунув ідею уповноважених Президента, аби якомсь викувати Україну від вельми тяжкої недуги — паралічу виконавчої влади. Я поки що не знаю, як вдалося Президентові провести цю ідею на сесії Верховної Ради — Кравчук поставив це питання буквально перед вилетом до Мінська. Так чи так, а уповноважені Президентів та носії виконавчої влади на місцях — це також паліативний варіант. Гадаю, треба йти до європейських зразків народовладдя, але це стане можливим лише тоді, коли економіка із командної перетвориться на самодіючу.

І тут у мене з'явилися доволі радісні новини: українські селяни розпочали роздержавлення й приватизацію своїх колгоспів.

Закінчення буде.

3 ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ГІСТЬ В ДІМ — БОГ В ДІМ

(До статті О-КІ „Про українську гостинність“).

Після перших відвідин сестринки, 18 місяців і трьох листів пізніше, — розпачливий телефон зі Львова: — Тето, висилайте запрошення на приїзд!то вже—... — Що сталося, чому плачеш?... — Я тебе не чуо ... висилай вже...

Розмову перервано. Метушня, телефони. Перше запрошення вислало. Нічого. Друге пішло. Плани. Приїде літом, вакації! Діти поведуть на Союзівку над море, може автом на захід ЗСА до другої бабуні. Нова старша двоюрідна сестра — дітям радість. Хотіла лише тись тут, тим разом напостійно. Жених? Діти обвинувачують нас середньовічними й дзвонять по еміграційних урядах.

Минуло літо, осінь, під кінець листопада телеграма „Приїлано на летовище Кеннеді!“

Тоді наша родина складалася з двох бабунь 90 й 80 років, трьох тіток, вуйка і двоє дітей. Тільки дві тітки працюють, діти в коледжі всі інші на емеритурі та в не найкращому здоров'ї.

В скорому часі почався тон дво і півмісячних відвідин.

— Ні, не залишаюся вже напостійно, бо виходжу заміж в квітні.

— Не писала літом, бо була на вакаціях на Балканах.

— Шо... не їдемо автом, а мушу „трястися“ автобусом?

— Друга бабуся обіцяла мені камеру-рекордер марки Соні Г-18.

— Тета не може взяти вільного з праці?

У ресторані, де запросили її діти, не було елегантного подане, так як у Львові „...Люкс“. Це й музика! У вас немає дієко?

Спалос до 12-ої — 1-ої — 2-ої по полудні. Телефони: до Львова, на Захід, на полудне, полагоджуючи справи й есентуального спадку друзям, або просто поговорити, бо скучно.

Вкінці просто: — Я тут не приїхала робити, а відпочивати!

Єдина робота була подати вуйкові й собі самій пізній сніданок. Цікаве, що цей же самий вуйко-емерит, переред тижнем купив їй дошовик „Лондон фат“, скірні чоботи, рукавички, торбачку, шалик, суконку, панчохи, черевички, спідничку ще й до того парасольку того самого кольору.

Вкінці відлет на захід, де

працююча тітка й 80-літня бабуся танцювали довкола неї цілий місяць, а гостя, уживши народної мудрости, „не взялась за зиму воду“. Не була „люб'язна“, бо не дістала ані камери, ані авт-та. Пощо — у Львові була служниця.

Врешті від'їзд до Львова, вступивши на східні поєздки із 450 фунтами багажу:

— Шо... знову автобусом?

— Хай вуйко мене пакує... Тітка на Кеннеді доплатила 200 дол. надвишки багажу, плюс кошт дороги — пішла ціла місячна платня!

Не чула „дякую“ тільки — за два роки приїду!“

Моє питання: чи то Бог вступив в хату? Радше некультурна завада. Жаль, що це дозрілі люди, на становищах, із добрих домів, встидно перед дітьми, що вони самолюбні, плиткі, з одним напрямом: „Хліба, хліба і забави“.

Люблю читати Енн Лендерс, бо вона після непопулярної статті — подає опінію читача. Чи можемо сподіватися того і ми. На мою думку то було великою прислугою повчати наших гостей, як не надуживати родинної доброти та щирости. Це належить до доброго тону і культури. Дві-три-шість місячних візитів виснажуючі — духово й грошово! Цей випадок, який описую — не один. П'ять подібних, ні шість, чула між нашими знайомими.

Аддендум: в травні прийшов лист з весільною світлинкою. Сукня — останньої моди, елегантна, пошита з матерії купленої тут же. Молодята поїхали на схід на один місяць відпочинку. Чи ніхто там не працює? Бабуні журяться. Не пише.

Минуло літо, осінь, півзими. Виправдують її: в біді вихована (хоча пачки ішли 35 років). Бідна наша дитина (а цій „дитині“ 40 років) вихована в постійному страху і т. д. і т. д. Врешті телеграма: вітання в день 81-го народження бабуні на заході, але бабуся вже тієї телеграми не читала...

Добігає два роки... Телефон? Львів?

— Я тебе не чуо... Ні... — Ми відпочиваємо... Наймаємо служку бабуні, а самі їдемо на вакації відпочивати...

Ольга Николишин
Роксбїри, Масс.

КЕРІВНИК АДМІНІСТРАЦІЇ Калінінградської області Юрій Маточник підтримав ідею створення в цьому найзахіднішому терені Росії Балтійської республіки, що дозволить їй самостійно здійснювати економічні реформи і будувати взаємини з західними партнерами.

В НЕДІЛЮ, 23-ГО ЛЮТОГО, відкрилася нова повітряна лінія між Мінськом і Тель-Авівом. Щомісяця буде здійснюватися два рейси.

Лариса розказує, як разом із Марусею Крушельницькою, тепер ректором Львівської Консерваторії, їздили сльдами батьків, Івана і Тараса Крушельницьких, аж на Соловки.

Окреме переживання — це Шевченківський Гай. Там колись був т. зв. Кайзервальд. Хоч „вальд“ — це ліс, то там були тільки залишки зрубаних пнів. Там ми і наші брати колись тралілись, гуляли. Була там тільки одна церква — Кривчицька, обгороджена і обсаджена деревами. Коли я була там у 1964 році, то там садили дуби, які тоді були моєї висоти. Осінню вони „жовкли на червоно“. А тепер тут гай, та ще й який!

Їдемо автом крутими доріжками. Минаємо раз-у-раз то церковко, то капличку, млин, хату-гражду... Мені розказують, що влітку в неділі люди залобко їдуть відпочивати. Я очарована. У часи великої, важкої економічної скрути, тиску, національного приниження, нищення пам'яток, коли слово і думка були в неволі, наші люди зуміли створити такий „скансен“, музей народної архітектури. Цей народ немирущий. Забудуємо сірі вулиці, сірих людей у трамваях, черги перед порожніми крамницями! Ці музеї, архіви, цей гай, ці люди, які тут працюють, а навіть та „вулиця“ в значінні перехожих людей, які розмовляють по-рідному, все це говорить про те, що майбутнє таки буде наше!

Але повернімося до Львова, бо надходить пропам'ятна дата: Перше грудня 1991 року. Нам, які десяти років живемо у т. зв. вільному світі, які привикли до всяких передвиборчих акцій, завжди кількох кандидатів на одну позицію важко вчутися в психіку тих, які впродовж десятиліть голосували, але не вибирали. Їм давали готові імена; важливим було тільки те, щоб у списку голосуючих вас відмітили, що ви виповнили свій обов'язок — голосувати.

Закінчення буде.

Уляна Старосольська

„Я ВЕРНУЛАСЯ ДО МОГО МІСТА“

III.

Одні з найважливіших відвідин — це Центральний Державний Історичний Архів. Він міститься у приміщенні монастиря Бернадінів. Коли я була тут у 1964 році, на Україні, побіч був проєктний Відділ Реставрації пам'яток архітектури, яку провадив мій брат Ігор. Вархіві зустрічало відомого історика Ярослава Дашкевича. Він збирає матеріали про свою матір, Олену Степанівну Дашкевич. Плонує влаштувати її музей, потрібно світлини. Обіцяю, що коли повернуся до Нью Йорку, знайдю якісь знімки. Тепер він знайомить мене з директором архіву Орестом Мацюком і працівниками — Галиною Сварник і Надією Франко (прізвища третьої я, на жаль, не записала). Вони не те що ввічливі, вони раді, що є хтось, чия доля пов'язана із матеріалами архіву. Переглядаю дбайливо зладжену картотеку „Фонду Володимира Старосольського“, який був засекречений“.

Починаючи від моїх листів, коли мені було дев'ять років до батька, який тоді був професором на УВУ у Празі. І він це зберігав! Привіз до Львова, коли повернувся туди, щоб вести адвокатську канцелярію. Очевидно в архіві важливіші документи. Окремий відділ — це судові справи мого батька тощо. Альбом фотографій в гарній скріяній обгорції. Багато осіб, яких я не можу пізнати, ідентифікувати. Пізнаю Станіслава Людкевича, деяких рідних, свояків. Мені роблять знімки (або, як там кажуть „ксеракси“) з деяких світлих і рукописів. А ще альбом, в

якому запрошення на весілля моїх батьків, роботи невідомого мистця у гауляцькому стилі. За ним телеграми, листи, листівки з бажаннями від різних людей, в тому теж відомих, а навіть славних. Ще багато дечого вартісного, цікавого. Можна б сидіти днями, оглядати, записувати.

Звідкіля взявся, як зберігав цей архівний матеріал? Пригадую: 13-го квітня 1940 року по нас прийшли озброєні вояки, наказали збиратися. Мій брат Ігор звернувся до енкаведиста, який жив в одній із кімнат нашого помешкання, і просив його, що коли нас заберуть, він дозволить би нашим рідним забрати меблі, книжки, папери. Енкаведист видно обіцянку дотримав. Працівники раді, коли можу їм дещо вяснити, чи розказати. Вражає їхня відданість праці, завданням якої є виповнити „білі плями“ нашої історії.

Є ще бібліотека ім. В. Стефаніка, колись Осолінеум. Тепер її директором є Лариса Крушельницька. Її батько Іван, син Антона Крушельницького. Як відомо ціла родина виїхала в 1920 роках на східню Україну. Їх, як знаємо, знищили. Ларису, тоді підлітку, старанням Червоного Хреста і деяких визначних осіб вдалося перевезти до Галичини, де жила її мати, відома вчителька гри на фортепіано Галя Левицька. Лариса — археолог, а недавно стала директором Бібліотеки ім. В. Стефаніка, розказує: скільки речей пропало, скільки повивозили різні люди на Захід, також і до Америки. Вона перебрала Бібліотеку у поганому стані, позникали канделябри, знищені стіни, не діяло ogrівання тощо. Переводить ремонт. Просить переказати, що треба бути обережним і перевіряти кому даємо допомогу і хто дає різні вартісні, інколи музейної вартости, речі. Є багато потреб, а треба знати кому допомаємо. Бібліотека не має потрібного обладнання. Нема, наприклад, апарату до мікрофільмування, який допоміг би передавати у світ вартісні матеріали. Недостача знірків, комп'ютерів, всякої „техніки“.

Громада Портленду святкує незалежність України

Отець М. Степаненко відмовляє молитву на відкритті свята. Біля нього Т. Геців.

Величаві святкування з нагоди проголошення незалежності України, успішного референдуму 1-го грудня та обрання президентом України Леоніда Кравчука відбулися в суботу, 14-го грудня, в гарно прибраній і прикрашеній національними символами залі клубу „Елкес“ у Портленді, Орегон.

Організатором цього свята було Українсько-Американське Культурне Товариство-Об'єднання, засноване у 1973 році. Багату і цікаву мистецько-розважальну програму приготувала група активних діячів Об'єднання. Давній організаторський і провідницький хист ще раз виявив відомий громадсько-політичний діяч і промисловець інж. Тед Геців. Серед його працівників помічників можна було бачити Алекса Голуюку, Ореста Петеша і проф. Богдана Максим'юка.

Після відкриття і привітання інж. Т. Геців попросив о. Микола Степаненка провести молитву українською і англійською мовами. Потім Анна Еш чудово проспівала американський гімн, а діти Наталя і Василь Басчки традиційним хлібом-сіллю привітали гостей. А. Голуюка представив почесних гостей: конгресмена Рона Вайдена, консула Німеччини Гюнтера Гоффмана, представників польського конгресу д-ра Адама Ліса та інших.

Головну промову виголосив український діяч з Канади Роман Герчак. В ній

він подав продуманий огляд подій, фактів і наших загальних досягнень на шляху до проголошення державної незалежності України.

Мистецько-розважальну частину виповнили дорослі й діти портлендської громади п'ятидесятників, що їх духовним опікуном є пресвітер Л. Мельник.

З привітальними словами виступили також представники Товариства „Чорнобиль“, що завдяки пасторові Л. Мельникові привезли на лікування й відпочинок понад 110 дітей з Чорнобиля. Деякі з них виступили в концерті.

Признанням для достойних гостей та присутніх закінчив цю надзвичайно вдалу імпрезу інж. Т. Геців, а виповнена по берегах залу надхненно заспівала національний гімн „Ще не вмерла України“.

Організатори свята одержали багато привітальних листів від політичних та культурно-освітніх діячів, зокрема від губернатора Орегону, від членів стейтської легіслятури, від „батьків“ міста Портленду та від відомого історика, професора-емерита Василя Дмитришина.

На закінчення програми, як і перед її початком, присутні мали нагоду оглянути відеозаписи виступів мистецьких груп і за смачною перекусом ближче познайомитися і обмінятися думками.

Н.Н.

Загальні Збори 47-го Відділу США в Рочестері

Кожний з нас, як зорганізована одиниця, бодай раз на рік приготує іспит совісті. Ми пригадуємо собі усі наші вчинки, які визнаємо перед відповідним авторитетом, очікуючи належної оцінки. Загальні Збори 47-го Відділу США в Рочестері, Н. Й., які відбулися 12-го січня 1992 року, були саме таким авторитетом, перед яким з великим респектом 14 членів Управи Відділу складала іспит зі своєї діяльності за 1991 рік. Це була незвичайно імпронуюча і щира сповідь, яка виявила багаторазову працю, повну посвяти і жертвенності, на ниві українського зорганізованого громадського життя в рамках Союзу Українок Америки.

Загальні Збори відкрила і ствердила їх правосильність голова Відділу Татяна Шутер і попросила до Почесної президії дві колишні голови — почесні членкині Відділу мгр. Анастасію Смеречинську і Анну Капітан, та голову 120-го Відділу США Лідію Джус-Невмержицьку, яка репрезентувала Окружну Управу Північного Нью Йорку. До ділової президії вибрано Ірину Руснак — на голову, і Мирославу Приймак — на секретарку. Зі звітами виступили заступники голови І. Руснак, секретарки Ірина Михайлюк, Ольга Ганушевська і Марія Костів, скарбничка Марія Джус і референтки: пресова Дарія Левіс, музейно-мистецької — Івана Мартиненко, суспільної опіки („бабусі“ і садочки) — Ірина Гафтович (випускала пачку і збірки) — Катерина Лялька (відвідування хворих і старших віком членок) — Ірина Семанюк, стипендій — Анна Чорнобиль, господарська — Люба Хома і зв'язків — Марія Лещиниш. Звітуйте закінчилися словом голови Татяни Шутер. За Контрольну комісію здала звіт Ірина Шмигель і на її пропозицію присутні прийняли всі звіти та наділили уступаючи Управу щедрими оплесками.

Зі звітів довідуюся, що у Відділі 77 членок. В звітному році відбулося 8 ширших сходів, на яких відчитано ряд рефератів на різні теми. Відділ вив'язується з усіх фінансових зобов'язань щодо Централі США, як також повний виконувачем Головною Управою плян праці. 14 спонзорів

оплатили через Відділ стипендії до Бразилії в 1992 році на суму 3,420 дол. Замість квітів по померлих членках зібрано на Український Музей у Нью Йорку 980 дол., на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя“ — 157 дол., на Медичну допомогу дітям Чорнобиля — 480 дол., 40 членок добровільно уподаткували себе датками на суспільну опіку і платили 327 дол., з чого виплачено двом „бабусям“ в Європі 264 дол. Вислано 7 пачок одягу до Бразилії і Польщі, з поштовою оплатою 444.60 дол. Зібрано на листу суспільної опіки Головною Управою на допомогу дітям Чорнобиля 995 дол.

Членки нашого Відділу слідкують за подіями в Україні і переживають всі новини. В неділю, 8-го вересня 1991 року, зорганізовано товариську зустріч із громадянством Рочестеру при полуденку, який приготували членкині господарської референтури Люба Хома, Катерина Паніч і Емма Адамчук із помічницею Сохоцької та інших членок. В цей день ми відзначили проголошення 24-го серпня Незалежності України. Молода гостья з України Лідія Грищенко у своєму зворушливому виступі підкреслила значення української пісні у відродженні України і по мистецьки віддеклямувала вірш Р. Купчинського „Ода до пісні“. Присутні співали патріотичні пісні і здавалося, що ми бодай на короткий час злучилися з нашою Батьківщиною. 22-го жовтня з ініціативи нашого Відділу відбувся в церкві св. Йосафата Молебен до Пречистої Діви в наміренні успішного референдуму, в якому чисельно взяли участь вірні різних віросповідань. Наладнано зв'язок із Союзом Українок Буковини у Чернівцях, та Відділом Союзу Українок в Івано-Франківському.

Представниці Відділу беруть участь у Комітетах об'єднаних організацій Рочестеру, розбудови Українського Музею, і займають провідні місця в Осередку Української Спадщини „Мо заїка“.

Для пропагування українського народного мистецтва членки беруть живу участь у чотириденному фестивалі церкви св. Йосафата, де організували в минулому році виставку зраз-

ків народної нощі та вишивок (Марія Лозинська, Марія Вергун, Христина Ковч і Іванна Мартиненко), показ вишивання (Анастасія Смеречинська і Мирослава Приймак), та ефективний показ оригінальної народної нощі із модельками молодших Відділів США (Христина Ковч). 38 членок Відділу є членами Українського Музею в Нью Йорку, а Відділ є п'ятикратним меценатом. В категорії фондаторів УМ знаходимо 7 членок, 7 меценатів, 9 добродіїв і багато жертводавців із меншими датками, які враз із своїми родинами дбають про цю культурну установу, хоча не мають можливості її оглядати.

Фінансовою підпорою Відділу є так звана толока і продаж традиційного печива, які влаштовуються перед святами Різдва і Великодня.

Загальні збори рішили жертвувати 100 дол. на Фонд помочі Україні, 150 дол. — на пресовий фонд журналу „Наше Життя“, 100 дол. — на фонд репрезентації, 100 дол. — на фонд розбудови Українського Музею в Нью Йорку, та по 50 дол. — на „Рідну школу“ і школу св. Йосафата, в якій ми відбуваємо наші сходини.

В Управі Відділу на 1992 рік погодилися залишитися на своїх постах всі членки, які звітували. В Управі ще є Аріяна Бах, Анна Сіна, Катерина Паніч, Емма Адамчук, Фанні Надя, Ольга Нарівна, Ольга Червінська і Марія Лілак. В Контрольній Комісії залишилися Марія Крамарчук — голова, Ірина Шмигель і Тамара Гривнак — члени, та Наталя Гуран — заступниці.

Представниця Окружної Управи Лідія Невмержицька висловила свої думки з великим признанням для праці нашого Відділу. Спеціально підкреслила нашу гармонійність і працьовитість. Просила нас захоплювати доньок і внучок вступати в ряди Союзу Українок до їхнього молодого Відділу, який вона очолює.

Голова Президії пригадала всім, що наш Відділ цим збором закінчив 40 літ праці, але за корисною працею не здається, що минув такий довгий час в нашому житті.

Мгр. Анастасія Смеречинська

нашій території і хочемо жити в згоді, і гармонії з іншими демократичними державами світу, передусім зі США і Канадою. Не маємо претензій до земель іншої нації і разом гарантуємо повну свободу всім народам в Україні“. По промові С. Хмари вив'язалася довша і цікава дискусія. Гість, хоч був з дороги, терпеливо відповідав на всі запитання.

Висновок хотіли сказати, що існують різні дороги до тієї самої цілі. Є люди більше угодовно-парламентарної і еволюційної вдачі, а є динамічні, революційні характером. І ця обставина не повинна нас роз'єднувати, а навпаки — це більше цементувати та з'єднувати за огляду на спільну мету. Хоч би згадати американську систему. Кожний державний діяч, в тому числі й президент, виставлений на постійну критику політичних противників. Але коли йдеться про справи загального добра, про долю країни, тоді всі згодні і прямують єдиною лавою. Наприклад, напередодні війни в Перській затоці спочатку були думки за і проти, але у вирішальній фазі всі об'єдналися і виграли. Це вказує на здоровий державницький підхід до справ. Критика є конструктивною, коли вона є чесною, етичною, в ім'я найкращої розв'язки. Така критика примушує людину задуматися над її ділами, глибше аналізувати обставини, вона може змінити перше настановлення й у висліді уникнути помилок.

Д-р Володимир Боднар

Січневі роковини у Бриджпорті

Українська делегація у посадики Бриджпорту

Швидко кроком прийшов до нас 1992 рік, а з ним наші національні свята, до яких готується кожна свідомо українська громада.

За стараннями голови місцевого Відділу УКА Василя Пелешука, у п'ятницю, 24-го січня, відбулася авіація у міській ратуші, в якій взяли участь всі представники місцевих українських організацій і церков. Посадник Бриджпорту, Конн., дуже прихильно прийняв українську делегацію. На початку мала слово Рома Гайда, яка ко-

ротко розповіла про боротьбу українського народу за свою незалежність. Посадник міста прочитав прокляттям Віри Метю. Цього року, як ніколи, з усіх боків особливий настрій. Залю прикрашали синьо-жовті прапори. Всі пристігні жваво обговорювали тодішню мінулої року в Україні і в світі. Завдяки всім тим громадянам, що розуміють вагу і значення цієї великої річниці, цього року свято відбулося дуже урочисто.

Богдан Романів

В Сиракузах громада відзначила річницю самостійності України

Повітовий староста Н. Пірро вітає українську громаду з Днем Української Незалежності.

Кожного року українська громада Сиракуз відзначала річницю проголошення самостійності України, але цього року не відзначити державних актів незалежності України було б навіть гірше після останніх подій, що довели до проголошення незалежності України Верховною Радою і підтвердження Акту про незалежність цілим народом у першогрудневому референдумі.

Після підписання спеціальної прокламації Дня Української Незалежності посадики міста Т. Янгом і старостою повіту Онондага Н. Пірро та вишівення сьня-жовтого прапора перед ратушею міста, Громадський Комітет, який очолює о. дякон д-р М. Ткач, рішив відзначити державні акти окремою програмою в неділю, 2-го лютого. Цього дня в українській католицькій церкві св. Івана Христітеля в популеневих годинах відбувся соборний Пондичний Молебен в наміренні українського народу, в якому взяли також участь парафіяни православної церкви св. Луки зі своїм настоятелем о. Петром Сівком. У Молебні зорганізовано участь взяли також сумські і шкільна молодь і похилились тут прапори окремих громадських організацій.

Урочистий Молебен відбували парох о. Петро Дуляк, о. Христофор Рогольський, о. Петро Сівко і дякон д-р М. Ткач. Патрістичне слово з нагоди зодбути незалежності і волі України у церкві сказав о. дякон, наголошуючи на ролі Божого Провидіння у перемозі українського народу.

Друга частина відзначень січневих та інших держав-

них актів проходила в Українському Народному Домі, в якому відбувся бенкет із мистецькою програмою. Розуміючи важливість історичних подій у нашій Батьківщині, наша громада до останніх місць заповнила велику залу цієї громадської домівки. Зійшлися тут соборно українці католики і православні зі своїми душпастирями, які годяться свідомі своїх обов'язків спільності одному народові. Зодбувши незалежності України прийшли вишувати також численні представники американської адміністрації та відпочинки засобів масової інформації, яких опісля українська громада відзначила окремими грамотами за довірливе сприяння українській спільності та українській визвольній справі, а між ними конгресмен Дж. Волш, повітовий староста Н. Пірро та стейтський законодавець Дж. Ніколетті, чимало інших законодавців і представників влади. Були теж привітання від тих, хто не міг сьогодні бути на українських святкуваннях у Сиракузах. Між нами були також представники з Комітету Поневолених Націй, з якими довелося через багато років співпрацювати — наші приятелі з Прибалтики.

Після виконання американського національного гімну програму святкування на тлі гарної декорації сцени двомовно відкрив о. дякон д-р М. Ткач і привітав присутніх на залі неукраїнців. Гарну молитву з відповідним змістом провів о. Петро Дуляк, а на заклик тостмайстра адв. Михайла Ганушака всі піднесли келихи з шампанським за Україну і заспівали молодий Українській Державі „Многая

Фото Т. Сметц.

літа“. На черзі було відчитання Актів державності з 1918-го року (Андрій Милусевич з Києва), 1941-го року (адв. Іван Гвозда) і 1991-го року (Маруся Луцак-Тембрук), а відтак слідувала мистецька програма у виконанні хору „Сурма“ і дітей школи українознавства ім. Лесі Українки. Хор виконав пісні „За рідний край“, „Повінь вітер степовий“, „Солов'ї, рідний брате“ під батутою інж. Ореста Гришика і М. Парашака. На зміну хорів повітовий староста відчитав підписаний ним прокламація Дня Української Незалежності.

Гарно пописувався на сцені шкільний хор виконанням кількох пісень під керівництвом недавньої студентки цієї школи Лариси Грицик та інсценізацією „За Україну“, яку підготувала вчителька Лариса Феніор.

З перемогою українського народу українську громаду привітав конгресмен Дж. Волш, який похвалив її за плекання своїх національних традицій, мови та її вклад у розбудову американського суспільства.

Головну доповідь спочатку по-українському, а відтак по-англійському прочитав ред. Ігор Дябога, коротко підсумовуючи зодбути боротьби за волю України. Прелегент навіяний стан формування вільної Української Держави з огляду на зазіхання на її волю імперських сил Росії.

Святкову програму закінчено веселим танком у виконанні дітей та молоді, яку провів о. Петро Сівко і могутнім виконанням українського національного гімну всіма присутніми.

Микола Дуляк

Зустріч С. Хмари з громадою у Пармі

раїна боролася під девізом „Бог і Батьківщина“, „Здобути Волю народу, або згинуть за нього“. Ми тепер в Україні увійшли в другий етап нашого змагу. Треба нашу самостійність зміцнити, розбудувати, закорінити і гарантувати її безпеку. А цей шлях буде нелегким. Україна безсумнівно є за співдружність народів, але не на таких підвалинах і умовах, які закрлючено в Мінську. Мінська угода — це ніщо інше, як продовження колоніальної політики „старшого брата“, цебо Росії. Співдружність в Мінську — це тільки нова форма імперії під диктатом Росії. Треба пам'ятати, що мається до діла з нечесним партнером. Росія дала хоч домінувати, диктувати. Вже є докази, що і Єльцин хоче зберегти російську імперіалістичну політику.

Прелегент гостро скритикував президента України Леоніда Кравчука, що підписав умови так званої Співдружності в Мінську. В останні тижні виникли нові проблеми між Україною і Росією з приводу війська, Чорноморської флотії, національної валюти, границь, правового статусу Криму і т. д.

Степан Хмара обстоює право татарів на Крим. Ці проблеми буде важко розв'язати. На думку Хмари, президент Кравчук не може похвалитися якостями сильного державного мужа. У нього брак відваги, рішучості, агресивності, він зволікає зі справами, які вимагають негайного пола-

годження. Наприклад, ще досі немає дипломатичного представника України у Вашингтоні, Оттаві й інших країнах світу. А за цей час Єльцин роздіждає і налагоджує контакти з політичними ЗСА, Канади та Англії, показуючи себе в ролі спадкоємця усього Советського Союзу. Недавно промовляв на засіданні Ради Безпеки ООН мав переговори з Дж. Бушом, Б. Малруні, Д. Мейджором. А про Україну чомусь ніде нічого не чути. С. Хмара навіть заохочував еміграцію писати листи чи телефонувати до Києва і домагатися від президента Кравчука більш конкретних і позитивних справ. Прелегент є за тим, аби в Києві прийняти закон надання „іпо факто“ українського громадянства всім українським емігрантам та тим уможливити їм активнішу участь в різних ділянках життя в Україні. Часом з диспоси долинає: „Ми не втручаємося в справи України, вони на місцях краще знають, як ті справи полагати“. Це помилковий підхід. Еміграція має великий досвід, вона жила довгі літа в демократичному світі, глибоко засвоїла засади свободи. Коли торкнутися різних ділянок економічного сектору, то реалізація їх поступас вперед занадто повільно, або взагалі нічого не робиться. Єльцин, не порозумівшись перед тим з Україною, підвищує платню і запровадив вільні ціни на ринку. В результаті росіяни, маючи більше грошей, масово закуповували і вивози-

ли товари з України. Треба було валюту терміново застопити „купоном“, однак ця тимчасова система дає нагоду до зловживань, спекуляцій і чорного ринку. Ще не наладнані правно і технічно такі ділянки, як приватизація землі і підприємств, банківництва, просять партіципації України в запасах золота колишнього Советського Союзу і т.д. Україна потребує рішучості і послідовності в діях. Ми маємо державу на папері, але ще далекий шлях до її нормалізації.

Прелегент висловив свої поважні застереження відносно особи теперішнього прем'єра Вітольда Фокіна, а також вважає, що президентські вибори були дещо передчасними, треба було ще вичекати, бо ми ще не дозріли до цієї стадії. На керівних становищах в Україні досі сидять ті самі „апаратники“ — бюрократи комуністичної системи, які далі сходять в розбудові української державності. Досі не відбулися відповідні реформи, які б регулювали різні аспекти політичного і господарського життя.

Степан Хмара є добрим промовцем, говорить логічно і твердо, з певною дозою патосу, він є людяною, принциповою, прямолинійною і не завиває нічого в „біблуні“, та не бавиться в жодні дипломатичні викрутки. Прелегент підкреслив конечну потребу в національному війську, Чорноморській флотії і незмінності кордонів. Він сказав: „Ми не хочемо ядерної зброї на

(Закінчення на стор. 5-ій)

[illegible]

Як і кожного року, 66-й Відділ СУА влаштував 19 лютого сіння традиційний Просфору. У заповнений зал церкви св. Михаїла пролунала коляда „Бог предвічний” і о. Роман Голембівський читав молитву за свято. Голова Відділу Ірина Гладка, як завжди, дуже тепло і сердечно привітала гостей. Програмою святого провадила культурно-освітній референтка Відділу Лідія Фіцалович. Вона розказала

4-го листопада 1991 р. волі Всевишнього на 90-му році життя відійшов у Вічність св. п. поручник Володимир Винницький, який від 1918 до 1920 року боровся в рядах Українських Січових Стрільців за волю новоствореної української держави.

Володимир любив свою Батьківщину і український народ. В 1918 році, маючи всього 16 років, залишає школу і зголошується добровольцем до Українських Січових Стрільців, сказавши військовій комісії, що метрику народження загубив, але йому вже майже 16 років.

Після короткого підстаршинського вишколу опинився, як кулеметник на фронті в Галичині і воював проти польської армії Галлера. У боях відзначався хоробрістю, за що одержав відзначення і призначився. Згодом брав участь у боротьбі з більшовиками і російською армією генерала Денікіна. Героїчно і завзято боролися Січові Стрільці на всіх фронтах з ворогами України. В боях сотні тисяч молодого квіту українського народу віддали своє життя за волю Батьківщини. Легендарні Українські Січові Стрільці своєю хоробрістю і героїчною боротьбою вписалися золотими літерами в історію України. Наш народ завжди про них пам'ятає і ніколи не забуде.

В 1920 році, коли не було вже зброї ні амуніції до його кулемета, Володимир попав у польський полон. Попри жорстоко знущалися над ним й іншими Січовими Стрільцями.

В 1922 році Володимир одружився з Катериною Тустанівською з Борислав і в тому місті закладв родинне гніздо. Там народилися його діти: дочка Емілія, сини Остап і Петро. Син Роман народився в Німеччині в квітні 1945 року, там він почав працювати в компанії нафти і, вивчивши гірництво, авансував на вищі пости в тій індустрії. Згодом став директором Прикарпатського нафтового басейну.

В серпні 1944 року, після приходу большевиків, виїхав з дружиною і сином Петром до Німеччини. Його призначили на працю в рафінерії нафти недалеко міста Штеттина над Балтикою.

При кінці 1944 року болшевицькі армії наближалися до того міста. Почалася евакуація цивільного населення. Дружину Володимира вивезли далі на захід,

іого залишили працювати на
бо німіці мусіли мати бензи
ну для армії. Кілька тижн
пізніше совєтські військ
зайняли місто Штеттін,
якого Володимир вже не м
втекти. Треба було тимч
сово пристосуватися до н
вих обставин, щоб не бу
арештованим і висланим н
Сибір. Знаючи добре пол
ську мову, покійний вир
бив собі почат необхідні докумен
ти і почав працювати в еле
трівні.

Працював, але завжди думав, як втекти на Захід і відшукати дружину Катерину та дітей. Ще перед виїздом з Штеттина він знав, що вона буде мати нову дитину в другій половині квітня 1945 року. У грудні 1945 року йому вдалося втекти до Західної Німеччини, до англійської окупаційної зони. І зрештою почав шукати за своєю дружиною. Ходив сотні кілометрів пішки від міста до міста, від табору до табору, але ніде не міг нічого довідатися.

Просфора 66-го Відділу СУА
в Нью Гейвені

про різдвяний сезон, що складається з серії свят: Свят-Вечір, Різдво, Новий Рік, Щедрий Вечір і Йордан. Описавши кожне свято, розповіла про звичаї, традиції, повір'я, вірування-забобони, зв'язані з цими святами. У цей час люди відживають духовно, ставляться більш

привітно до себе, це відновлення незлічимої кількості спогадів про минуле у рідній хаті і все це творить одне велике свято. „Ми щасливі, — сказала референтка, — бо дочекалися, що над Україною засіяла зоря волі і ввесь український народ засів спільно до Святої Вечері і спільно

Помер останній Січовий Стрілець Торонтонської Станиці

**Св. п. Володимир
Винницький**

побачив Володимир свого одиорічного сина Роман. Доня Емілія була разом з його дружиною. Бракувало ще синів Остапа і Петра. Остап знайшлись, бо знав, що він студіював на полтехніці в Баварії у південно-західній Німеччині, але про сина Петра щойно при пострілі Червоного Хреста дізналися, що він живе в Польщі.

В 1947 році донька покінчила школу, Емілія, виїхала до Канади і поселилася у Вінніпезі. Туди у 1948 році приїхали батьки з синами Романом і Останом. В 1951 році Володимир з дружиною і сином Романом переїхали на постійно до Торонто, де від 1951 року вони мешкали Емілія і Остан з родинами. В 1959 році нарешті вдалося спровадити до Польщі сина Петра з родиною. Родина побільшувала, приходили внуки на світ Божий, виростали, вчилися, згодом також женлися, і на світ Божий приходили правнуки і правнучки.

В 1985 році на удар серця померла дружина Катерина на 78 році життя. Важко болісно переживав втрату любимої дружини, з якою прожив 63 роки. Від того часу його бажанням було, щоб Всевишній якнайскорше змінив його з дружиною, щоб вони були там, де немає болі, ні печалі. Більш за шість років довелося чекати, щоб Всевишній Господи, вислухав його молитви. Врешті це сталося, і 4-го листопада у сні Володимир Вишинський заснув рішуче.

З відходом у вічність п. **ручника В. Винницького** українська громада прощає останнього Січового

Родина покійного склала М. Стасіву, генеральному похоронні відправи і за її промови в пам'ять св. п. п. якого. Широкосердешну подяку „Прометей” і диригент чудовий спів на Панахиді за присутність і вінки, Стрільцького Братства знакомим і всім, які були присутні.

Дякуємо також тим зложили пожертви, як Українського Дому Опік дякуємо Теодорові Переїс Нехай Всевишній Г своїми щедрими ласками висказані родині покійного Володимирів Винницького В глибокому смутку діти: доня Емілія, родиними: сестра Марія, внуків і 7 правнуків, та бл Україні.

Пожертви на нев'я знакоми зложили: на бу 2,000 дол; на пресфонд "України" і "Новий Шл Український Дослідчо-До що родина св. п. Волод дякує.

Січковий Стрілець Полтавської Станиці

**Св. п. Володимир
Винницький**

Стріляв в станиці Братства Українських Січових Стрільців у Торонто. Мав бути, за Божим провидінням воно так сталося, і тільки останки бл. п. поручика Володимира Винницького поховано в День „Знаменого Вояка“, який щорічно святочно обходимо.

Покійний залишив у грі бокому смутку дочку Елію, синів Остапа, Петра Романа з їхніми родинами, сестру Марію і брата Ярослава та близьку і далекі родину в діаспорі і в Україні.

Св. п. Володимир тіши-сі, що дочекає 12 внуки-7 правнуки. Вся родина любила його за його гли-боку любов, яку він виявляв ціле своє життя. Любив н-шу церкву, наші обряди-культури багатства українського народу.

На Панахиді 10-го листопада було дуже багато людей: представники організацій, прапороносці Стрі-

цької Громади, співав х
„Прометей”, домовина б
ла накрита прапором
чових Стрільців Торонто
кої Станції, на якому бу
оригінальна військова ша
ка Січового Стріляця.
домовині, на подушці, бу
військові медалі бл. п.
ручника Володимира Ви
ницького. Домовину нес
сини покойного д-р Оста
Петро і інж. Роман та вну
д-р Юрій Луців, інж. Бо
дан, Маркіян і Андрій Ви
ницькі. Після похорону в
булася трагедія

Тризною провадив с
покійного д-р Остап. В і
ні українського громад
ства прощав св. п. Воло
мира інж. Ярослав Со

ДЯКА

дає найширшу подяку о. д-ру
Вікарієві, і о. Т. Лозинському
і зворушливі глибокозісто-
вничника Володимира Винни-
ку складаємо всім членам хо-
ри о. С. Гарасовичем за їх
всім представникам органі-
заці, за порпораціями від Українсь-
кого Торонто, приятелям роди-
ни на похоронних відправах і

жкі прислали квіти і вінки з
нев'янухю вінок, на буди
при парафії св. Дмитрія. Ш
тибиді за проведення цієї збір
спосіб винагородить всіх
на всі добрі серія і співчут
о батька, діда і прадіда св
ни Остап, Петро і Рома
брат Ярослав з дружиною,
жчя і дальша родина в діяст
ний вінок родина, приятел
ву Українського Дому Оп
масписи в „Свобода”, „Го
” 750 дол.; а на Канадсь
ументаційний Центр 500 дол.
мира всім жертводавцям ш

Членки 66-го Відділу СУА przygotowали традиційну їжу. Всі провели це свято в товариській атмосфері задоволення. На закінчення референта прочитала вірш Богдана Лелкого „На Святий Вечір”, який промовив до нас усіх.

Всі датки призначено на християнські цілі.

Лідія Фіцалович

лик, голова Конгресу Українців Канади в Торонто, який підкреслив гідний та прикладний життєвий шлях покійного Володимира, і що Українські Січові Стрілці вклали багато світлих подій в історію України. Він також сказав, що родина покійного, його діти, внуки і правнуки повинні бути гордими, що мали такого прикладного батька, діда і прадіда.

Згодом промовляв д-р М. Стасів, генеральний вікарій епархії і капелян українських ветеранів у Торонто. Він також розказав, як творився легіон Українських Січових Стрілців і як хоробро вони боролися з воєнними програми України.

Син покійного д-р Остап розповів присутнім один епізод з життя його покійного батька. Осінню 1944 року він одержав листа від батька, в якому було сказано, що якщо до трьох місяців після закінчення війни він не одержить листа від нього, то це буде знаком, що воєни не могли зачати від большевиків на Захід, і тоді треба буде шукати контактів з ними в місті Бориславі в Галичині. Війна скінчилася, минуло три місяці, а вістки від батьків не було.

Це його дуже тривожило, і він думав, що вони перебувають на теренах, де союшники і тим самим наражені на переслідування і заслання на Сибір. Такі тривожні думки не покидали його ні вдень, ні вночі. Немаччи більше сили зносили ті важкі переживання, він вирішив шукати за родиною на рідних землях. В липні 1945 року почав своє

мандрівку на «зелено» через Німеччину, Чехо-Словаччину і Польщу до Галичини. А у вересні, після важких пригод, прибув до міста Борислава. Там довівся, що його батьків немає в Галичині і що вони мусять бути на Заході, де немає большевиків. Ця вістка була для нього дуже радісною, бо це означало, що вони безпечні від большевиків. В Бориславі він дізнався, що його старенького діда Ігната большевики за судили на 10 років сибірської каторги. Він негайно зрозумів, що большевики скоро виселять на Сибір всю ближчу родину його батака. Маючи це на увазі, він порадив їм чимскоріше переселятися тимчасово до Польщі, бо звідтам буде легше дістатися на Захід, на волю.

Після десятиденного перебування в Галичині, після зустрічей з партизанами УПА, почав він поворотну мандрівку на Захід, до Німеччини. В жовтні 1945 р. повернувся щасливо до Нюрнбергу в Баварії. Експресом у травні 1946 р. приїхала до нього сестра Емілія і привезла чудову вістку, що в таборі, біля голландсько-польської межі, на західній границі чекають на нього нетерпеливо мама, тато, маленький братчик Роман. Згодом, вже в Канаді, почав він разом з батьком спроби віджувати всіх тих членів родини, які послухали поради і виїхали з Галичини до Польщі. Від 1958 до 1963 року вдалося їм спровести сина Петра з роудиною, братів інж. Ярослава, Івана, сестру Марію з родиними, кілька інших молодих осіб родинно пов'язаних. Таким чином, більш як сорок осіб опинилися на волі в Канаді.

Тризну за св. п. поручника Володимира закінчили молитвою о. д-р М. Стасів.

Присутні:

Гелен Олек-Скот

Присутні

Громади Коннектикат відзначили 22-го Січня

Українська делегація у губернатора Л. Вайкера.

П. Мовчан

Українські громади стейту Коннектикат відзначили Січневі Роковини піднесенням українського прапору на щогли перед будинками Міських рад в таких місцевостях, як: Ансонія, Гортінгтон, Ватербері, Нью Гейвен і на будинку стейтового капітолію в Гартфорді. Впродовж років під проводом д-ра Михайла Сингуровича делегації українських громад прямували до стей-

гового капітолію на церемонію підписання прокламацій про День Незалежності України.

Цього року, не перериваючи традиції, представники громад знову гостювали в стейтовому капітолію, цим разом без хворого д-ра М. Сингуровича. Провідником делегації був проф. Іван Телюк. Відбулася зустріч з губернатором стейту Ло-

веллем Вайкером і стейтовим секретарем Полін Кезер, яка вручила представникам громад прокламації про 22-ге січня, що їх свідчили спільно Сенат і Палата Репрезентантів стейту Коннектикат. Запропонували їх в сенаті сенатори Джозеф Гарпер і Джан Парсон.

М. М.

Святкування незалежності України в Торонто

Традиційне свято державності і соборності — 22-го січня — цього року в Торонто було «Святом незалежності України». Відбулося воно 25—26-го січня, організаторами був Конгресс Українців Канади, відділ Торонто.

Свято почалося 25-го січня підписанням договору братерства міст Київ — Торонто. Договір підписали посадики Торонто Джон Роландо і посадики Києва Олександр Мосіюк та радний Торонто Василь Бойчук. Під звуки «Ще не вмерла України» підносилося синьо-жовтий прапор на закінчення церемонії перед ратушею міста. Зворушливі слова в цій святковій атмосфері і славен викликали не одну сльозу в численню зібраної української громади.

Увечері відбувся бенкет. Коло 500 учасників вітало головного промовця федерального посла Патріка Босра, який говорив про свої враження з України, куди його вислав канадський уряд як офіційного обсерватора нашого референдуму. Цікаві були обстеження і переживання людини, яка не має нічого спільного з українцями, а боліє їхньою долею. З нагоди державного свята голова Конгресу Українців Канади, відділ Торонто, Ярослав Соколик, представила доповідь, дідючого посадики стоїльного города Києва Олександра Мосіюка. Коротким словом змалювала цю молоду людину, яка допомогла підняти синьо-жовтий прапор в Києві ще в липні 1990 року. Спонтанними оплесками понад 1500 глядачів вітали О. Мосіюка.

Олександр Мосіюк передав привіт Торонтові від Києва та розповів присутнім про найновіші події в Україні, про неймовірно успішний референдум 1-го грудня, про радість та проблеми нашої Батьківщини. Його спокійна вдумлива промова висла багато нових цікавих думок. По доповіді оркестра знову перебрала сцену. Дири-

гент Дзвінка Остафійчук почала програму увертюрою до опери «Тарас Бульба» М. Лисенка. Енергійний бойовий початок твору ще раз підкреслив настрій свята. З тої самої опери арію Тараса виконав оперний співак Олександр Савченко. Він також заспівав своїм присмерним басом «Козацькі могили» Кос-Анатольського. Це була прем'єра дуже гарного змістом і музичною твору в Канаді. Прем'єрою була і блискуча увертюра до опери «Аліда» Бортнянського. На сцену вийшов дитячий хор «Поліфонія». Понад 60 дітей в біленьких спідничках та штанишках і у вишиванках зробили приємне, радісне враження на присутніх. «Поліфонія» з оркестрою виконала прем'єру твору «На Чорнобиль журавлі летіли» (муз. Білаша, слова Павличка) та бадьоре «Іхав стрілець».

І знову — хор «Веснівка». Ми почули «Від синього Дону» Гайворонського в цювній оркестровій обробці Зенона Лавришина та чудове «Любіть Україну» Фоменка. Хор «Булака» проспівав «Вставай, народе» Китаєвського та «Засяло сонце» Недільського, обидва для оркестри аранжував Віктор Мішалов, він і диригував своїм хором. Енергійний і темпераментний «Запорізький марш» Адамцевича під диригентурою Дзвінки Остафійчук був добрим закінченням концерту. Всі три хори з оркестрою могутньо виконали «Ще не вмерла». Всі хори виконали свої твори музичально, переколиво. Дебют Дзвінки Остафійчук був успішний, вона здисциплінований та музичально чутливий диригент. Гарні прогамки бенкету і концерту мали кольорову знімку з України: маси людей з синьо-жовтими прапорами.

Цілий концерт був дуже вдалим закінченням відзначення незалежності України в Торонто.

Вінніпезська патріархальна громада скористалась з приїзду до Вінніпегу інж. Василя Колодчина. Він відвідав Митрополита Максима, щоб поінформувати найвищого ієрарха УКЦ в Канаді про працю та справи Українського Патріархального світового Об'єднання. Громада запросила гостя з Дітройту до участі в Академії, яку було присвячено 100-річчю від дня народження Ісупівника Віри

Блаженнішого Патріарха Йосипа Сліпого. Мистецькі сили Вінніпегу радо зголовились до участі в такій небуденній імпрезі. Академія відбулася 9-го лютого в популярних годинах в залі Канадського Українського Інституту Просвіти. Її відкрито пісню «О, Канадо» та патріотичним словом о. мітрата Семена Іжика, який ввів присутніх в добу праці і терпіння Блаженнішого Патрі-

Громада Лос Анджелесу подарувала Президенту фільм про Княжу добу

Українська громада Лос Анджелесу з ініціативи Богдана Салуха вислала до президента Джорджа Буша спільного листа із багатьма підписами, до якого залучила копію відео-фільму п. н. «Княжа доба України». В листі проситься Президента переглянути фільм, познайомитись з історією України перед 1000 роками, коли Україна була вільною державою із своїми князями та королями, багато

років перед постанням російської держави та багатьох інших європейських країн. Незабаром прийшла відповідь із подякою від секретарки Президента, в якій він обіцяє познайомитись краще із Україною й допомогти їй. Треба надіятись, що більше подібних зусиль наших людей в свій спосіб поширять правду про Україну серед західного світу.

Відзначення у Пармі 74-ої річниці проголошення української держави

Громадянство Великого Клівленду — Пармі під протекторатом УЗО величаво відсвяткувало річницю Акту державності і злуки України з дня 22-го січня 1919 року.

19-го січня ц. р. в катедрі св. Йосафата о год. 4-й по полудні відбувся соборний Молебень з участю Владика Роберта, священників обох віросповідань і численного народу. Святочний концерт влаштовано у залі ім. Митр. Шептицького у Пармі. Почався він о год. 4:30 по пол. апелем комбатантських, молодіжних та громадсько-суспільних організацій, під проводом колишнього воїна УПА П. Дмитрика. Вони здисципліновано лавами вшарували на залю і устали свої прапори на сцені. Голова УЗО мгр Василь Лішинецький привітав присутніх, відкрив офіційно імпрезу та в коротких словах підкреслив виняткові обставини цього річного святкування, вже осяяних авреолею проголошення незалежності України 24-го серпня 1991 р. та в атмосфері національного піднесення і духовної наснаги українського народу.

«Ми успішно закінчили, але тільки перший етап нашого змагу, — сказав прелегент, — але тепер, на наступному етапі, нам потрібно посилили допомогу Україні, удосконалили та поліпшили умовини в різних галузях нашого релігійно-національного життя українського народу в Україні».

Опісля програмою проводив Павло Присяжний, культурно-освітній референт УЗО. З дев'ятьма піснями виступив тенор, оперний співак Львівської опери Роман Цимбала, при фортепіановому акомпанюванні піаністки Дозі Кріслатої. В репертуарі співака переважали уривки з опер класичного характеру: арія Андрія з «Запорожця за Дунаєм» Гулака-Артемювського, арія Лориса з опери «Федора» Джордана, арія Миколи з опери «Украдене шастя» та інші. Переважно виконував їх співак італійською мовою. Р. Цимбала має природні вокальні дані, правильно володіє голосом, в нього широкий теноральний діапазон і добра дикція. В його голосі не відчувається надмірної форси, особливо у високих регістрах і часто співає фразами, що є правильним. В нього сильний голос, більше матового забарвлення, правильна емісія голосу. Співак є музичним і його виконання пісень відзначається тональністю та інтерпретацією.

Р. Цимбала має всі дані стати співаком міжнародного масштабу. Я мав би деяке застереження відносно

репертуару. Чому так багато пісень класичних і виконуваних чужою мовою? Хотілося почути, наприклад, «Гетьмани» або «Ой, Дніпре» і ці пісні відповідали б змістом характерові імпрези. Маестро Р. Цимбала мав шастя мати дуже талановиту акомпаньторку в особі Дозі Кріслатої. Вона не тільки технічно дуже добре вивчалася зі свого нелегкого завдання, але вона вчувається у музичне виконання пісень і разом з вокалістом творить гармонійну цілість. До того ж акустика на залі не була задовільною, і піаніно не належало до найкращих.

Виступив також відомий місцевий танцювальний ансамбль «Каштан» під керівництвом танцюриста і хореографа Давида Возняка. У першій точці їх виступу дівчата виконали «Козачок», а потім хлопці та дівчата — «Вітерець». Ансамбль «Каштан» минулого року концертував по містах України і там на фестивалі здобув перше місце.

З лекцією «22-го січня» виступила Ліда Вирста. Святочне слово виголосив д-р Юрій Кульчицький, проф. історії університету в Янгстауні, Огайо. На початку прелегент провів певну аналогію 1918 і 1919 років і нових часів, як проголошення суверенітету 16-го липня 1990 р., проголошення самостійності України 24-го серпня 1991 р. та референдум 1-го грудня 1991 року.

Прелегент згадав вагомий події нашої діаспори в ЗСА, як посвячення пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні, величаві святкування 1000-ліття Хрищення України, відзначення голоду, чорнобильської катастрофи та багато інших. У Клівленді — Пармі ми були в авангарді оснування ряду організацій поміч Україні, як Т-во «Рух», яке очолює д-р Микола Дайчаківський, Відділ суспільної опіки при УЗО, «Корпус миру», який очолює мгр Ліда Базарко, «Американська поміч», яку очолює д-р Христия Раковська і «Поміч незрячим і жертвам Чорнобилья», яку очолює мгр Славця Оришкевич, організації, як СУА, Українська Кооператива «Самопоміч», НТШ й інші. Д-р Кульчицький згадав і привітав окремих осіб, які вкладають багато праці, зусиль і фінансів та часто виїжджають в Україну, щоб допомогти там в різних ділянках. Прелегент закінчив свій виступ кличем «Помагаймо і ще раз помагаймо!» Відсліванням гімну «Ще не вмерла Україна» закінчено це урочисте свято.

Володимир Боднар

Р. Чейні виступив з нагоди 22-го Січня

У четвер, 23-го січня, у Вашингтоні відбулося урочисте прийняття з нагоди відзначення святкової дати — 22-го січня 1918 року, під час якого виступив секретар Департаменту оборони ЗСА Річард Чейні. Свято відбулося у прекрасній залі офіцерського клубу на території військового форту Маєр в місті Арлінгтоні, Вірджинія, на передмісті американської столиці, і його влаштувала Вашингтонська група, спілка молодих українсько-американських професіоналістів з співпраці з групою українських американців, які служать у військових силах З'єднаних Штатів.

Після короткої церемонії внесення полкових прапорів, учасники ввечера (а їх було близько трьохсот) відслівали український гімн, відтак гімн З'єднаних Штатів і розпочалася вечір.

Для більшості присутніх

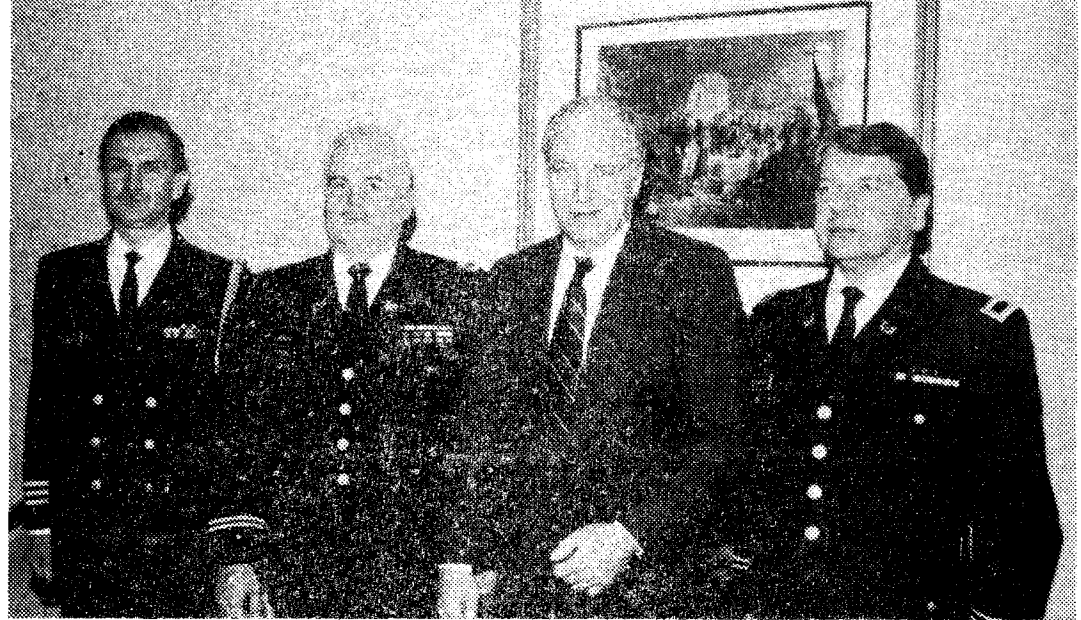
українська Центральна Рада проголосила незалежність, російська імперія переможно безладдя. Мрії про незалежність тоді не здійснювалися. В тому районі світу сьогодні знову панує безладдя, але мрії про незалежність знову запалили в серцях українців. Українці завжди виявляли велику гордість і з своєї етнічної приналежності, а також бажання бути незалежними. Швидкий ріст ващої організації протягом останніх восьми років є доказом, яка важлива етнічна спадина для українських американців».

Після такої привітальної мови Р. Чейні розглянув конкретне питання американсько-українських стосунків.

Україна особливо важлива для З'єднаних Штатів для нас у Пентагоні, сказав Чейні. Мені було надзвичайно приємно бачити в

ний перехід до демократії та вільного ринку». Річард Чейні зазначив, що З'єднані Штати також деякою мірою відповідальні за позитивні зміни, які відбуваються тепер в колишньому СС-СР.

«Розглядаючи події в Україні, нам треба усвідомити, що великі перспективи для свободи там існують не лише завдяки духові українського народу, який відстоює комуністичну репресію. Вони також існують безпосередньо в наслідок керівної ролі З'єднаних Штатів у світі. Протягом останніх п'ятдесяти років ЗСА були готові розгорнути достатні військові сили для захисту свободи і гарантувати нашу безпеку. Під захистом цього шита демократії та системи вільного ринку процвітали, а грубі хити комунізму ставали щораз очевиднішими. Комунізм нарешті провалився під тиском про-

Секретар департаменту оборони Річард Чейні (другий справа) і старшини американської армії (зліва) Володимир Сув'язинський, Юрій Петренко та Ігор Котлярчук.

не треба було жодної особливої передмови до виступу американського секретаря Департаменту оборони. Він — довголітній друг української громади Америки, а також прихильник української держави. Саме Річард Чейні — один з небагатьох в Адміністрації президента Джорджа Буша — наполягав на швидкому визнанні незалежності України. В тому, що Біллі Дім проголосив, ще напередодні референдуму 1-го грудня, що ЗСА визнають незалежність України та інших колишніх республік СРСР, — велика заслуга Р. Чейні. В той час він твердив, що Вашингтон повинен швидко визнати Україну, щоб запобігти виникненню будь-якого недоволення щодо Америки з боку цієї важливої держави, тобто України. Дипломатичне визнання України, заявив Департаменту оборони ЗСА, дозволить З'єднаним Штатам спричинитися до підвищення авторитету Вашингтону серед нововизнаних лідерів України. До того часу Чейні та його дорадники охоче зустрілися з представниками демократичних сил України, представниками Руху, українського уряду, а також з представниками української громади в Америці. Ож, як сказав Роберт МакКоннел, активний діяч в українських політичних справах у Вашингтоні, присутність Річарда Чейні на святкуваннях з нагоди роковин 22-го Січня абсолютно доречна.

Американський секретар Департаменту розпочав свої заваги на адресу організатора ввечера, Вашингтонської групи, такими словами: «В 1918 році, коли останніх місяців американське визнання незалежності України і встановлення дипломатичних стосунків. На прохання Президента заступник секретаря Департаменту оборони Дон Етвуд відвідав Київ у листопаді минулого року і розглянув можливість перетворення військових об'єктів в Україні на мирні цілі. Люди, з якими він там зустрівся, зробили на нього дуже позитивне враження. У своєму зверненні до українських американців Річард Чейні згадав про важку дорогу, яка лежить перед Україною.

Під час референдуму в Україні в грудні понад три чверті населення голосували за незалежність, а це був недовідомий вияв прагнення народу керувати своєю власною долею. Ми б усі хотіли, щоб новими державами колишнього СРСР керували демократичні принципи та ідеали, пошануванням людських прав та свободи, і сильними економічними системами вільного ринку. Але досягти цього буде важко, — сказав Чейні, і продовжував: — Усі тут знають, що Україна має дуже талановите населення та обдарована багатими природними ресурсами. Але ми також знаємо, що понад сімдесят років комуністичного врядування зруйнувало українську економіку і серйозно зачистило її природне середовище. Створення економіки вільного ринку і демократичних установ за таких обставин — величезне завдання і ніхто не може гарантувати його успіху. Але ми будемо робити все можливе, щоб забезпечити швидкий та мир-

тирчий між реальністю та його обіцянками». Але незважаючи на те, що напруженість у світі значно зменшилася у зв'язку з розпадом совєтської імперії, сказав Чейні, З'єднані Штати не мають жодного наміру покидати своєї ролі, як гаранта свободи й демократії у світі. Вони також втримуватимуть свої воєнні сили напоготові і далі захищатимуть держави, які опиняться під загрозою.

Після офіційного виступу, який присутні привітали тривалими оплесками та стоячою овацією, Чейні погодився відповісти на кілька запитань із залі. На запитання про те, чи З'єднані Штати готові надати Україні стратегічну оборону в разі потреби (оскільки Україна добровільно погодилася знизити свій ядерний арсенал), Чейні заявив, що покищо непевна ситуація щодо майбутнього Східдужности Незалежних Держав перешкоджає Америці надавати Україні таку потенційну військову допомогу, яку Вашингтон зобов'язаний надавати, скажімо, своїм партнерам в НАТО.

Закінчуючи виступ під час бенкету з нагоди відзначення роковин 22-го січня, Чейні, сказав, що він разом з усіма українцями радіє з приводу нещодавніх подій в Україні та що він надіється, що нові обставини недовіддуть українському народові можливість жити у вільному суспільстві, у вільній державі, так як це американський народ робить вже протягом понад двісті років.

Марта Зелик

Вінніпег в поклоні Патріархові Йосифові

ярха. Поширене тло тієї доби Патріарха Йосифа змалював в своєму змістовному слові інж. Василь Колодчин, голова УПСО, який представив д-р Михайло Марунчак. Доповідач вказав на потребу дальших змагань за патріархальний устрій УКЦеркви в цілому світі.

Деклямація Михайла Петришина, мистця слова, «Не-

зламному Ісупівникові Віри» тісно гармоніювала з думками доповідачів та цілістю свята.

Ярослав Шур, відомий соліст, успішно проспівав арію Андрія з опери «Запорожець за Дунаєм» та повстанське пісню «Гей там, у Карпатах», при акомпанюванні своєї доні Петрусі, учительки співу. Вершком мистецької програми був

виступ «Хору Тисячоліття» під диригентурою Юрія Гнатюка, з акомпанюванням Галини Мазур. Хор проспівав «Достойно є» Андрія Гнатюка, «Сей день, егоже сотворив Господь», концерт ч. IX, Дмитра Бортнянського.

В першій частині концерту виступив хор «Думка» з піснями «Вислухай, Боже», «Пісня про Рідну Землю»

присутні прийняли оплесками. Одна з резолюцій мистця звернення до Папи Івана Павла II, щоб оглянувся на довгу історію змагань Української Католицької Церкви в справі патріархального устрою та визнав цій церкві патріархальну структуру. Друга резолюція просила Папу, щоб державні чинники Апостольської столиці визнали в найкоротшому часі державну незалежність України і за-

ініціювали дипломатичні стосунки з Україною. Академію вшанував своєю присутністю Митрополит Максим Германюк, який в ранніх годинах дня відслужив Свату Літургію та сказав похвальне слово в пам'ять Ісупівника Віри Блаженнішого Йосифа. Вінніпег гідно започаткував відзначування сторіччя від дня уродин Патріарха Йосифа.

М. Григор

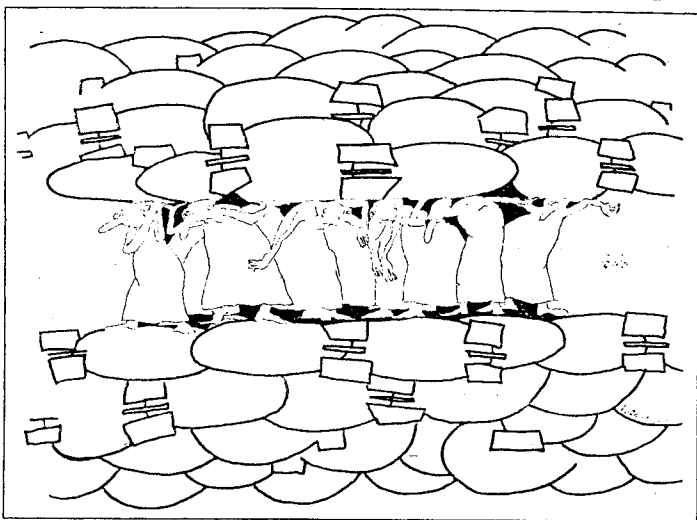
У ПОНЕДІЛОК, 24-ГО ЛЮТОГО. Поштовий уряд ЗСА опублікував два проекти марки-значка в честь популярного американського співака Елвіса Преслі, який помер 1977 року, маючи всього 42 роки. Головний начальник пошти Антоні М. Френк заявив, що це вибір із більш, як 50 мистецьких проєктів і цим разом для остаточного рішення виберуть той проєкт, над яким проголосує загальнотроїтський вибір. Вибраний проєкт буде першим із запропонованої серії марок для вшанування американських музичних зірок у наступних кількох роках. Для голосування над проєктом марки Елвіс Преслі вдруковано понад 5 мільйонів бюлетнів, які можна буде придбати у кожному поштовоу уряді від 4-го до 26-го квітня. Обраний проєкт проголосять в травні, а саму марку планують видати в 1993 році.

В неділю, 1 березня, о 2 год. в Українському Музеї в Нью-Йорку одночасно з виставкою нових творів Любомира Медведя відкривається виставка політичного плаката і карикатури.

На виставці експонуватимуться плакати групи студентів Київського художнього інституту та карикатури з львівської вечірньої газети „Ратуша“.

У 1988 році київські студенти організували „Молодіжний плакат „Япас““. Їх

Виставка політичного плаката і карикатури

Олег Коваленко, „А світ тіснішає...“ (Погоня за озброєнням). „Ратуша“, ч. 59, 12—13 червня 1991.

четверо: Андрій Будник, Олександр Орловський, Ігор Прокоф'єв, Віктор Піший. Усі вони вчаться в майстерні плаката в Київському художньому інституті. „Свою функцію в сучасному творчому процесі група вбачає у швидкій реакції на політичну, економічну і культурну ситуацію в суспільстві, а також привертати увагу широких кіл населення до оригінальної творчої форми мистецтва — плаката“, — пишуть вони про свої завдання у „візитній картці“, яка супроводжує виставку.

На виставці представлено 15 плакатів на різні теми: плакат-реклама Товариства Української Мови, плакат, присвячений п'ятиріччю Чорнобильської катастрофи, плакат-реклама до виставки політичного плаката, сатиричні плакати на Михайла Горбачова, на тих депутатів до Верховної Ради, які під тиском комуністичної правлячої верхівки або для особистих цілей зраджують інтереси народу та інші...

Молоді студенти навмисне виконують плакати в стилі соціалістичного реалізму, щоб найбільш адекватно відобразити дійсність та наслідки тоталітарного режиму: політичні, економічні, екологічні тощо. Плакати виконані протягом останніх трьох років, і тому далеко не всі теми вже актуальні. Проте це ще більше підкреслює той факт, наскільки швидко проходить подія в політичному житті колишнього СРСР та на Україні.

Карикатури з львівської газети „Ратуша“ повністю відображають основний її напрямок — незалежної преси.

Стефанія Гнатенко

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в понеділок, 24-го лютого 1992 р. відійшов у вічність наш найдорожчий **МУЖ, ТАТО, ДІДО І БРАТ**

бл. п.

СТЕФАН САВЧУК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в четвер, 27-го і п'ятницю, 28-го лютого 1992 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 E. 7th Street, Нью-Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 29-го лютого 1992 р. в тому ж заведенні, а Служба Божа о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — **СТЕФАНІЯ**
син — **д-р ІГОР** з дружиною **АЛЕКСАНДРОЮ**
внуки — **АЛЕКСАНДЕР, МАРКІАН І ЛІЯРА**
сестри —
ОЛЬГА МЕДИНСЬКА
МАРІЯ ГОРБАЛЬ з родиною в Україні
сваха — **ІРЕНА СУШКІВ**
швагри —
ЛІДІЯ І ЯРОСЛАВ ЧЕРНИКИ з родиною
РЕНАТА МРУЧКЕВИЧ з родиною та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Польщі і на Україні

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у вічність 16-го серпня 1991 року наш найдорожчий і незабутній **МУЖ, ТАТО І ДІДО**

св. п. д-р психології

БОГДАН Я. ЦИМБАЛІСТІЙ

Найширші слова подяки складаємо родині, приятелям та знайомим за співчуття — листові, особисті чи телефонічні, які підтримували нас у нашому тяжкому смутку.

Щиро дякуємо нашому пароху, о. Василю Штетеню за теплі слова прашання на Панахиді та за похоронні відправи у церкві і на цвинтарі у Баунд Бруку, як різнож нашому колишньому пароху, Павлові Лабінському, за співчуття у цвинтарних відправах.

Хороші, під диригентурою інж. Осипа Гапія та дякові Богданові Чаплі дуже дякуємо за звеличання похоронних відправ своїм словом.

Сердечно спасибі Богданові Кандюкові за прашання від Об'єднання Глен Спену, та від себе, як багаторічного гімназійного товариша; інж. Петрові Саянкові — від Братського Союзу і церкви св. Володимира в Глен Спей, д-рові Іванові Коропецькому за дружнє прашання від гімназійних товаришів; голові Українського Музею в Нью-Йорку, інж. Титові Геврикові за його ласкаві слова про довголітню працю покійного для Українського Музею.

Від Союзу Українок — надмогилю — серед зливи і бурі, прощала спочилого заступника голови, Лідія Гладка, підчеркуючи приязне відношення та його підтримку СУА. До сліз зворушив нас, перерваний громами, тужливий спів „Видиш брате мій“.

Під час поминанок які зручно провадив проф. Тарас Гунчак, працювали покійного — від Українського Музею мгр. Іванна Рожанківська та директор Музею, Марія Шуст. Від громади Нью-Бронзвіку, проф. Іван Головинський, від приятелів студентських літ, д-р Василя Рудко, а від сусідів — приятелів Озерня (останнього поселення покійного) проф. Іван Фізер. Ми дуже глибоко оцінюємо усі зворушливі прашання.

Сердечно дякуємо усім за чудові квіти, молитви, святі Літургії та щедрі пожертви в пам'ять покійного, а Олі Гнатейко, що на поминках заглядала збіркою на Український Музей в Нью-Йорку.

Вибачаємось, якщо б оминули кого, але у хвиликах болю розпукі, нелегко було усе сприйняти.

Спасибі усім, що взяли участь у відправах в 40-й день. Передовсім щира подяка 62-му Відділу СУА за влаштування прийняття, а голові Вірі Мазяр за теплі слова, як різнож промови: Б. Кандюкові, радному міста Ламберленду, П. Мельнікові та д-рові Ю. Кузьмичеві; о. В. Штетеню за проведення молитви, а всім присутнім за зворушливе „Видиш брате мій“.

Ще раз щира подяка усім, що відправили нашого найдорожчого мужа, батька і діда в його останню дорогу; за щедрі пожертви, за молитви, св. Літургії, а головню, про котрі нам невідомо.

На св. Літургії жертвували: Іванка і Роман Боднарчук, родина Боднарчук у Польщі, Ірена Букоємська, Ігор і Віра Вальницькі, д-р Петро і Надя Воробій, Микола і Марія Гриняк, Марко і Анна Гриняк, д-р Мирослав і Лідія Гладішевські, інж. Павло і д-р Ярослава Грабович, Анна Грицьков'ян, Татяна Дівак, д-р Богдан і Дарія Кекіш, Галина Кілар, д-р Андрій і Лідія Лемішкі, Надія Мандруска, мгр. Олег і Надія Микитей, Павло і Марія Наконечні, Дороти Нартонів, Марія Оленська, інж. Богдан і Наталія Петріна, мгр. Стефан і мгр. Іванна Рожанківська, Василь і д-р Анна Самофал, Сестрицтво Пресвятої Богородиці у Нью-Бронзвіку, Олена Стефанік, 87-й Відділ СУА, Юлія Ховалюк.

Чудові квіти: Управа і Адміністрація Українського Музею в Нью-Йорку, Володимир і Галина Балабан, Іванка і Роман Боднарчук, Анна Бойчук, родина Вальницьких, Ігор, Марта і Костик Воевідки, Адріан і Марта Галлявчич, Андрій і Христина Ганкевич, Микола і Марія Гриняк, Марія Оленська, проф. Володимир і Аркадія Петришин, Ярема, Христина, Марко і Кокко Раковські, д-р Юрій і Марта Сай, Мiron і Люба Чолган.

В пам'ять спочилого зложили на Український Музей в Нью-Йорку:

Віра Кришталівська, д-р Олег і Софія Кудрик, д-р Юрій і Валентина Кузьмич, д-р Василь і д-р Дарія Маркус, д-р Ярослав і Надія Мігайчук, д-р Ольга Надяк, д-р Ярослав і Ярослава Панчук, проф. Володимир і Аркадія Петришин, д-р Волтер А. і Гелен А. Петришин, проф. Володимир і Ірина Пилишенко, Володимир і Анна Рак, д-р Ярема і д-р Христина Раковські, д-р Олег і д-р Іванна Ратич, д-р Климентій і Ольга Рогозинські, мгр. Мiron і Ірена Руснак, д-р Михайло і Орієн Савчак, Марко і Ярослава Сидорак, Віра Скоп, д-р Марія Фішер Сліш, ада. Роман і Мотря Слоновські, д-р Роман Смик, д-р Денис і Міра Стахів, Олена Стефанік, д-р Олександр Стрильбицький, СУА Відділ 62, СУА Відділ 78, Лідія Фіцалович, інж. Богдан і Ірина Чайківські, мгр. Роман і Люба Чорнобиль, Марія Шуст, Ірена Щербанюк, д-р Любомир і Марія Явні.

75 дол. — інж. Андрій і Ляріса Пашчук.
60 дол. — проф. Володимир і Надія Нагірні.
по 50 дол. — ада. Нестор і Марта Базарко, Дарія Байко, Петро і Лідія Белей, Люба Білинська, Олександр Воробкевич, інж. Адріан і Марта Галлявчич, Лідія Гладка, проф. Іван і Наталія Головинські, інж. Ярослав і Оля Городецькі, ада. Олег і Христина Декайло, Татяна Дівак, проф. Зенон і Дарія Елєна, д-р Дмитро і Дарія Кострубак, Ярослав і Ярослава Кришталівчич, Роман Куціль, Марія Оленська, Юрій Олесницький, Порфірій і Тамара Панкевич, Богдан і Христина Певні, Роман і Галина Петренко, інж. Ростислав і Галина Ратич, Володимир і Олімпія Роговські, Марія Савицька, д-р Юрій і Марта Сай, д-р Теодозій і Дарія Самотулки, Володимир і Анна Сафян, Зеновія Сидорак, мгр. Анастасія Смеричинська, інж. Іван і Уляна Сось, д-р Ярослав і Ольга Ставничі, проф. Володимир і Мирослава Стойко, Леся Телега, Олександр і Оксана Тишовицькі, інж. Роман і д-р Оксана Трешніковські, проф. Іван і Марія Фізер, Юлія Ховалюк, Мiron і Люба Чолган.

40 дол. — інж. Осип і Ярослава Гапія.
по 30 дол. — Любова Дражевська, Юрій і Людмила Костюк, Лідія Крушельницька, д-р Василь Рудко.
по 25 дол. — Андрій і Марта Бачинські, інж. Володимир і Галина Балабан, Ярослав і Богдана Бігун, Богдан Білинський, Мiron і Галина Білинські, Любова Волинська, Анатоль Гончаренко, інж. Павло і д-р Ярослава Грабович, Олена Єйна, Аполонія Книш, Бернард і Анна Кравчук, Марія Крамарчук, Марта Крамарчук, Іванна Мартиниць, Юрій і Христина Навроцькі, мгр. Остап і Ярослава Олесницькі, Дарія Орхівська, Стефанія Осадка, Богдан і Квітослава Пашчин, інж. Володимир і Мирослава Приймач, Анна Рошаківська, інж. Петро і Ірена Салак, д-р Еґен і Ніла Стецькі, СУА Відділ 90, Ольга Третьяк, інж. Іван і Дарія Турянські, д-р Олег і Ірина Федисин, Розалія Фенчинська, проф. Михайло і Омелья Ціпка, Ростислав і Татяна Шутер.

по 20 дол. — Софія Волчук, Богдан і Герта Гриняк, Дарія Гусар, інж. Дам'ян і Лідія Геча, Зіна Ілюк, Богдан і Галина Кандюк, Василь і Маргарета Кеє, о. Павло і Віра Лабінські, Оля Линник, Володимир і Віра Мазяр, д-р Ольга Масюкевич, Н.Н., інж. Роман і Люба Раковські, Ігор і Софія Раковські, Анна Романишин, Павло і Надія Світлична - Стокотельний, Марія і Соня Слободян, Стефан Старожитник, Євгенія Тріска, Петро і Стефанія Хімка, Богдан Чаплі.

11 дол. — Н.Н.
по 10 дол. — Марія Гапія і Дарія Мельник, Стефанія Гнатенко, Марія Зубаль, Клявдія Кіндзельська, Юрій і Софія Ломішин, Катерина Ляхович, Олександра Ощудляк, Ольга Паливода, Северин і Ірена Старожитник, Евдокія Туринська, Анна Шапіро, Анна Швайка, Іван і Ольга Яцишин.

по 5 дол. — Ірена Гронь, Марія Ткачук.

Загальна сума — 13,916.00 дол.

Пресовий Фонд Союзу Українок Америки:
50 дол. — д-р Олег і д-р Іванна Ратич.
по 25 дол. — інж. Ярослав і Оля Городецькі, Віра і Микола Ровенко.
20 дол. — проф. Іван і Наталка Головинські.
по 10 дол. — Ярослава Букачівська, Марія Гатала, Петро і Леся Папроцькі, проф. Володимир і Слава Стойкі.

Фонд допомоги жертвам Чорнобиль:
25 дол. — Михайло і Анна Протинік.
Усім Вам, наш низький поклін. Нехай Всевишній винагородить нас сторицею.

Дружина — **МАРТА**
Дочка — **КСЕНЯ** з мужем **ЮРІЄМ КУЗЬМИЧЕМ**
Внуки — **ЮРІЙ І ДАНИЛО**

Дирекція
Українського Інституту Америки
в Нью-Йорку

ділиться сумною вісткою з членами та українською громадою, що 4-го лютого 1992 р. відійшов у вічність

бл. п. д-р

Володимир Заньків

довголітній член УІА, видатний рентгенолог, кол. член похідних Груп і громадський діяч.

Горем прибитий дружині Маргариті та родині складаємо щирі співчуття.

Ділимося сумною вісткою, що 15-го лютого 1992 року, у Філадельфії, Па., після довгої недуги, відійшов у вічність;

бл. п.

Валентин Сім'янців

скульптор, член Філадельфійського Відділу ОМУА, народжений 23-го квітня 1899 року в селі Великий Бурлук на Харківщині, Україна.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Висловлюємо співчуття дружині Лесі та родині тут, в Україні і в Чехо-Словаччині, — Управа Відділу ОМУА та члени Редакційної Колегії „Нотаток з Мистецтва“: М. Дмитренко, В. Дорошенко, П. Мегик, С. Рожок, В. Шиприченко.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 15-го лютого 1992 р. відійшов у вічність на 93-му році життя

св. п.

Валентин Сім'янців

інженер, скульптор, автор мемуарних споминів із Визвольних Змагань, народжений 23-го квітня 1899 р. у Великому Бурлуку на Харківщині.

ПАНАХИДА — неділя, 23-го лютого 1992 р. о год. 5-й по пол. у похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Філадельфії, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — понеділок, 24-го лютого 1992 року о год. 9-й ранку в православній катедрі св. Володимира при 5-й вул. у Філадельфії, Па., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

дружина — **ОЛЕКСАНДРА**
син — **РАДОМИР**
сина — **ОЛЬГА**
внуки — **РАДОМИР** мол. і **ІВАН**
родина ближча і дальша в Україні, Чехо-Словаччині і ЗСА

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого найдорожчого **МУЖА, ТАТА, СИНА І БРАТА**

інж. БОГДАНА САС-ГОШОВСЬКОГО

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в неділю, 8-го березня 1992 р. о год. 9-й рано в українській католицькій церкві Покрови Пресвятої Діви Марії в Бронксі, Н. Й. при 1745 Вашингтон авеню, Бронкс, Н.Й. 10457

Ближчих, друзів покійного, знайомих, ближчу і дальшу родину до паскавої участі просять:

ІРИНА — дружина
ВІКТОР І АНДРІЙКО — сини
ВОЛОДИМИР І ПЕОНТИНА — батьки
ЛІДІЯ — сестра
РОМАН — брат

Ділимося сумною вісткою, що дня 3-го січня 1992 року відійшов у вічність друг

СТЕПАН ҐУДЗ

народжений 31-го грудня 1920 року в селі Головецько Старий Самбір.

Бл. п. Стефан був одружений із Стефанією Ґудз з дому Іліва у них є троє дітей, Володимира, Богдана, і Романа.

Із приїздом до Америки дрг. Стефан включався у ради СУМА де працює у управі Осередку СУМА, згодом допомагає організувати кредитівку „Трибу“ у місті Янгстаун, Огайо, а з часом переносить кредитівку „Трибу“ до Кентон, Огайо, де своєю наполегливою працею підносить її до високого рівня. Дрг. Стефан як директор працює у Кредитівці до останнього дня свого трудовитого життя.

Чин похорону перевів о. Володимир Волощук, який у змістовній проповіді попрощав дрг. Стефана від родини, друзів, приятелів та членів Кредитівки.

Горем прибиті:

дружина — **СТЕФАНІЯ**
дочка — **ВОЛОДИМИРА** з мужем **ЯРОСЛАВОМ КРАСНЯНСКИМ**
син — **БОГДАН** з дружиною **СЕРЮЮ**
та внуками — **ДАНИЛОМ** та **МАРУСЕЮ**
син — **РОМАН** з дружиною **ЛЮБОЮ**
та внуками — **ОЛЕНКОЮ, ОРИСЕЮ**
і **СТЕПАНКОМ**
і родина в Україні

Друзі, приятелі і громада зложили на невідчужний вінок 1,625 доларів, які родина і збірники призначили на Фонд Дітям Чорнобиль, гроші є здепозовані на цьому конті в Кредитівці „Симополіч“ в Пармі, Огайо. Збіркову листу долучую. А тобї друже Стефане нехай американська земля буде легкаю

Петро Бабич

AID FOR CHILDREN OF CHORNOBYL
MEMORY OF STEFAN GUDZ

Mrs. Stefania Gutz and Zenya Gudz — \$100.00; M/M Theodore Luc — \$10; Mr. Ste'an Zorij — \$10; M/M Iwan Krasniyanski — \$50; M/M John Krasniyanski — \$10; M/M Hryhoriy Holowka — \$10; M/M Roman Gudz — \$50; M/M Bogdan Gudz — \$50; M/M Kitura — \$20; M/M Bohdan Dmytryk — \$40; Mr. Zenon Dmytryk — \$50; M/M Lew Kusiaka — \$20; M/M Petro Dmytryk — \$20; M/M Myron Wasylyna — \$40; Bogdan Malnij Family — \$50; Mrs. Yadviga Charlikowsky — \$10; Mr. Wolodymyr Pechenuk — \$50; M/M W. Stolar — \$10; M/M Lischuk — \$10; M/M Chajka — \$10; M/M Mike Solar — \$10; M/M W. Pacula — \$10; M/M Mykola Pohlid — \$20; Mrs. Anna Ciszewycz — \$10; M/M Wolodymyr Ciszewycz — \$10; Leaseway Technology — \$30; M/M John Skubiak — \$50; M/M Myron Beblo — \$15; Judy Amendola — \$25; M/M Hryhoriy Bijan — \$50; M/M Steve Fur — \$10; M/M Jaroslav Krasniyanski — \$100; M/M Paul Sheppard — \$30; M/M Wasyli Juskiw — \$20; Mr. Wolodymyr Kachmarsky — \$20; M/M O. Cunjak — \$20; M/M Stephen Zabinski — \$10; Mr. William Frydrak — \$10; M/M John Iwanycyk — \$10; M/M Michael Melnyk — \$10; M/M Nick Bosy — \$10; M/M Mike Burj — \$10; Mr. John Byk — \$10; M/M Iwan Demczyszyn — \$10; M/M I. Hlynsky — \$10; Mr. Peter Sacharewitz — \$10; M/M Wasyli Kociuruba; M/M Theodore Mekediak — \$10; Mrs. Anna Meksyka — \$10; Mr. Andy Strychalski — \$10; Mrs. Mary Opryszko — \$10; M/M George Matthews — \$10; Mr. Walter Babiczuk — \$10; M/M Wasyli Sodik — \$10; M/M Walter Pacula — \$10; Mrs. Heen Sacharewitz — \$10; Mr. Nick Kucil — \$10; Mr. Petro Babych — \$10; M/M Petro Babych — \$5; Mrs. Anna Domczak — \$5; Mrs. Anna Hawryluk — \$5; Mrs. Anna Skubiak — \$5; M/M Mykola Smetaniuk — \$5.00; M/M Anton Finkowiat — \$5; M/M Orest Mykytyn — \$10; Mr. Petro Yaceczko — \$10; M/M Pete Kulyk — \$10; M/M Stefan Woloshyn — \$10; M/M Walter Halamay — \$10; Mr. Michael Kowal — \$10; M/M Mykola Iwanyszczuk — \$10; M/M Wasyli Lazariw — \$5; Mr. Iwan Goshko — \$5; Mr. Theodore Gus — \$5; Mrs. Anna Chrapko — \$5; M/M Peter Gaida — \$5; Mr. Lawrence Kroksten — \$5; Mr. Joseph Wojtko — \$10; Dr./Mrs. Musyczka — \$10; M/M Mykola Danylyshyn — \$20; M/M R. Schlitter — \$25; M/M Bernie Torrence — \$100; M/M Omelan Lesiuk — \$20; Mykola Drozduk — \$10. Total — \$1,625.

Головна Управа Т-ва Вояків УПА
ім. ген.-хор. Романа Шухевича -
Тараса Чупринки в ЗСА

повідомляє з глибоким жалем і сумом своїх членів, друзів, приятелів та українську громаду, що в неділю, 23-го лютого 1992 р., несподівано відійшов від нас з Волі Всевишнього в шпиталі в Нью-Йорку

бл. п.

ІВАН ДІЛАЙ — КОРЧИК

ур. 15-го вересня 1920 р. в селі Базиринці на Тернопільщині. Довголітній член Головної Управи Т-ва Вояків УПА в ЗСА, який сповняв різні функції, а найдовше обов'язки скарбника.

ПАНАХИДА в четвер, 27-го лютого о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Яреми при 129 E. 7th Street, Нью-Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в п'ятницю, 28-го лютого о год. 9-й рано із згаданого заведення до церкви св. Юра, а відтак на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Родині покійного і друзям висловлюємо глибокі співчуття.

Головна Управа Т-ва В. УПА
Замість квітів просимо складати пожертви на Літопис УПА.

ШВЕДСЬКИЙ ДИПЛОМАТ Рольф Екеус, який очолює групу інспекторів ООН, повідомив, що Ірак відмовився виконати ультиматум Ради Безпеки, згідно з яким уряд Саддама Гусейна повинен погодитися на співробітництво в ділянці інспекції іракських озброєнь. Екеус сказав також, що його група виявила і нанесла на карту засекречені військові бази Іраку.

Continental Venture Trading, Inc.
6333 N. Milwaukee Ave., Suite 105, Chicago, Ill. 60646, U.S.A.
Tel.: (312) 763-6944, (312) 774-1919, (708) 823-2349

ВИСИПАЄМО ХАРЧЕВІ ПАЧКИ В УКРАЇНУ ТА БІЛОРУСІЮ.
Швидка доставка!

ПАЧКА Ч. 1

1. Шинка	10 lb.	9. Риж	8 lb.
2. М'ясо каналкове	3 lb.	10. Мука	5 lb.
3. Салами	3 lb. 12 oz.	11. Каша	5 lb.
4. Молоко в порошку	4 lb.	12. Кава	
5. Маргарина	3 lb.	13. розмолота	1 lb. 10 oz.
6. Олія	96 Fl. oz.	14. Какао	8 oz.
7. Макарони	8 lb.	15. Помаранчі	5 lb.
8. Шоколяда	2 lb.	16. Горошок зелений	2 lb.

Загальна вага - 69 lb. Ціна з доставкою \$200.00

ПАЧКА Ч. 2
включає товари з пачки Ч. 1 плюс сигарети "Winston" або "Marlboro" 30 пачок.
Загальна вага 71 lb. Ціна з доставкою \$242.
Нові авта, пересилка доларів.

DIASPORA ENTERPRISES, INC.
220 South 20th Street Philadelphia, PA. 19103
Tel.: (215) 567-1328
N.J. Telephone West Orange: (201) 731-1132
Free of Charge: 1-800-487-5324
Fax: (201) 762-3090

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
власноує ТУРИ
І. ВЕЛИКДЕНЬ У ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ

Київ/Київ; Львів, Почаїв, Тернопіль, Івано-Франківськ, Карпати: Коломия/Косів, Яремче/Ворохта.

21-го квітня до 5-го травня 1992 р.

15 днів, готелі, харч 3 рази денно — 1,950.00 дол.
Зголошення приймається до 20-го березня 1992 р.

Всі три тури протягом 21 дня коштують по 2200 дол.

Перевіз літаком, готелі, 3 разове харчування через 15 днів без екскурсій вивозить 1550.00 дол.

Перевіз літаком тільки:
Нью Йорк - Київ - Нью Йорк 850.00 дол.
Нью Йорк - Київ - Львів - Нью Йорк 900.00 дол.

Mail to: DIASPORA ENTERPRISES INC. Deposit \$250.00 (per person)
220 South 20th Street, Philadelphia, PA. 19103
Tour Date
Name
Address City State Zip
Telephone (.....)

Дорогі слухачі!

ВВАЖАЙТЕ, ЩОБ ЦЕ ЗНОВУ В ЦЬОМУ РОЦІ НЕ ПОВТОРИЛОСЯ!

Тепер приходить час коли відновляється Ваше індивідуальне пенсійнеkonto (ІРА). Чи не є то вигода, що воно відновлюється автоматично, без яких небудь зусиль з Вашого боку?

ЗУПИНІТЬСЯ!

Зверніть увагу на ставку відсотків на яких пропонують Вам відновитиkonto. Порівняйте зі ставкою відсотків, які УНСОЮЗ пропонує для нових або перенесених індивідуальних пенсійних конт (ІРА).

УНСОЮЗ ГАРАНТУЄ 6-3/4% НА ОДИН РІК!

Як вже це порівняння зробите, то зрозумієте чому настав час, щоб звернутися до УНСОЮЗУ і полагодити безподаткове перенесення теперішнього індивідуального пенсійного конту на ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПЕНСІЙНЕ КОНТО (ІРА) УНСОЮЗУ!

Справа легка, треба тільки потелефонувати до УНСОЮЗУ і засягнути інформацій у продавця індивідуального пенсійного конту, все решта полагодимо ми.

Кожне індивідуальне пенсійнеkonto УНС є підтримане цілим майном цієї 98-літньої неприбуткової братської установи.

Пропозиція ОЩАДНОСТЕВОГО КОНТА не відноситься до мешканців Канади.

Для отримання інформацій телефонуйте на число: 1 (201) 451-2200, або безплатно з усіх стейтів окрім Нью Джерсі на число: 1 (800) 253-9862, або вивантажити купон та переслати його на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
Director of Insurance Operations
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

NAME: _____
DATE OF BIRTH: _____
ADDRESS: _____
PHONE: _____
BEST TIME TO CALL: _____
PRODUCT/SERVICE OF INTEREST: _____

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
Director of Insurance Operations
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

NAME: _____
DATE OF BIRTH: _____
ADDRESS: _____
PHONE: _____
BEST TIME TO CALL: _____
PRODUCT/SERVICE OF INTEREST: _____

Білорусь...
(Закінчення зі стор. 1)

кордони і за це іде відкрита суперечка між Росією і Україною, наприклад, за Крим. Очевидно, Україна, покищо своїх претензій до загарбаних Москвою земель не висуває, надіючись, що усі держави колишнього СРСР зрозуміють шкідливість такої тактики.

Міністр закордонних справ Білорусі Пйотр Кравченко заскочив європейську спільноту, згідно її делегацію, яка недавно відвідувала нові держави, в тому числі Білорусь, кажучи, що він хоче для протоколу заявити публічно перед міжнародною комісією претензій Білорусі до земель в Литві. Він признався, що уряд Литви взагалі відмовився говорити про цю справу з білорусами.

П. Кравченко, для підкріплення своїх аргументів,

заявив після парадного обіду, що при кінці XIX століття литовського населення у Вільнюсі був тільки один відсоток і шість відсотків в 1940 році, під час анексії Литви Советським Союзом.

П. Кравченко відмовився коментувати цю справу ширше і не бажав виявляти плянів, які він думає продовжувати цю спірну справу в майбутньому.

Розумні західні аналітики і європейські газети доводять державам СНД не розпалювати антагонізмів за кордони, бо цю справу використовують найсильніші республіки які, правдоподібно, стоять за кулісами цієї небезпечної справи.

Католицька громада Мамі 16-го лютого ц. р. відзначила святковими сходами 100-ліття від дня народження великого сина українського народу і одного з найбільших мужів Христотів Віри Патріярха Йосифа. Св. Літургію з Панахиною відправили в церкві Успенія Пречистої Діви Марії о. шамбелян І. Ставинський і о. дякон Добуш. Святкові сходи відбулися в церковній залі. Вероніка Цегельська розпочала їх словами: „Ми зібралися тут, щоб закріпити у нашій пам'яті вагу і вартість небуденної людини і її життєвого подвигу. Йдучи за кличем „хто не знає минулого, той не вартий майбутнього“, пошукаймо належно цього Велетня Української Церкви“. Даліше ведення

Засновано...
(Закінчення зі стор. 1)

да-Україна" одержано 27-го листопада 1991 року.

Комерційна Рада „Канада-Україна" — це крайова корпорація, що сприяє комерційним, торговельним, інвестиційним та науковим зв'язкам між Канадою та Україною. Її голова І. Бардин з Торонто заявив: „Комерційна Рада „Канада-Україна" спроможна стати одним із головних засобів допомоги Україні в її змаганні збудувати вільну ринкову економіку та стати одною із головних потуг XXI століття. Завданням новообраної дирекції та виконавчих директорів в Канаді та Україні буде розвинути діяльність Комерційної Ради „Канада-Україна" на користь обох країн".

Перші засідання Дирекції Комерційної Ради „Канада-Україна" відбулися в Торонто 29-го лютого 1992 р.

Б. Єльцин...
(Закінчення зі стор. 1)

Згідно з повідомленням норвезького інформаційного агентства НТБ на списку знаходяться ще: Армія Спасіння і організація „Лікарі без кордонів". Серед інших кандидатів є також привіща президента Російської федерації Бориса Єльцина, президента Чехо-Словаччини Вацлава Гавела, президента Литви Вітаутаса Ляндсбергіса, лідера Африканського національного конгресу Нелсона Манделі, президента Південно-Африканської Республіки де Клерка, канцлера німецького уряду Гельмута Коля, міністра закордонних справ тієї країни Ганса Дітріха Геншера.

Ім'я нобелівського лавреата буде офіційно названо в жовтні, а нагороду вручать члени комітету 10-го грудня в Осльо в роковини смерті Альфреда Нобеля.

Появилася книжка С. Воляника про Берестейський договір

Клівленд. — Тут надруковано книжку Степана Воляника п.з. „Берестейський договір — 9-П — 1918". Це 209-сторінкове видання в твердій обгортці, вийшло власним накладом автора; обгортка роботи Олеса Тимошенка.

У передмові згадано, що ніхто з українців, крім ред. Івана Кедрина ще в 1928 році у Львові, не писав на тему Берестейського договору. Цю тему натомість опрацювало доволі багато чужинців у їхніх історичних розвідках.

У передмові теж зазначено: „У своїй праці автор хоче відповісти на історичну пам'ять про часи і події, в яких історичний нарід виступив на історичну арену як підмет історії у змаганні й будові своєї державності. Історичний факт заіснування української держави, визнаної де факто й де юре багатьма державами, записаний назавжди в анналах всесвітньої історії".

Книжку цю в ціні 14 дол. можна набути в: Svoboda Bookstore, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302.

Маямська громада в поклоні Патріярхові Йосифові

сходив передала о. Павло-ві Галаді.

О. шамбелян І. Стевинський парох нашої католицької церкви, провів молитву. Церковний хор під диригентуру Павла Галаді відспівав „Отче Наш" і гимн Хрещення Руси-України. П. Галаді коротким словом пояснив дітям школи українськості і катехизму при нашій церкві, хто був і є для нас Патріярх Йосиф і чому відзначаємо його 100-ліття народин.

Наталка Грач, як завжди гарно, задекларувала вірш о. д-ра А. Чировського „Жалоба". Святоточне слово „Вязень Христа Ради — Патріярх Йосиф Сліпий" виголосив д-р Б. Ф. Корчмарик. Він представив нам особу Патріярха без прикрас, без пустих похвал, тим часом велич нашого Патріярха росла з кожним словом промовця. Патріярх Йосиф народився 17-го лютого 1892 року. Почули ми про його початкову науку, студії у Львові, потім в Інсбруці, Австрія, висвячення у 1917 році, даліше студії в Інсбруці і Римі, завершені докторатом та ступенем „магістер агрегату". У 1929 році бачимо о. д-ра Сліпого у Львові ректором Духовної Семінарії, яку 1929 року переорганізував на Богословську Академію і був її ректором до 1944 року. У 1939 році з приходом большевиків до Галичини на прохання Митрополита Андрея Шептицького Папа Пій XII іменував о. д-ра Йосифа архієпископом-коадютором з правом наслідства на Київ-Галицькому митрополічному престолі. Хіротонія відбулася у грудні того року. У 1945 році його арештують. Починається дорога мученика. Большевики пропонують йому перейти на правоставі, зректися титулу львівського архієпископа, а за це обіцяють волю. Усі пропозиції відкидає. В'язні, які перебували з Митрополитом, ставилися з великою повагою до нього, подивляючись, з якою гідністю зносив усі муки, тортури і понижження. У 1962 році, коли українці відзначили 70-ліття свого Ісповідника Віри, кардинал Кушинг з Бостону сказав про Митрополита: „У довгій історії церкви є мало, якщо взагалі є подібні ісповідники і мученики за віру..."

В 1963 році, 9-го лютого, за старанням папи Івана XXIII і президента Дж. Кенеді Митрополита звільнено з багаторічного ув'язнення. Він дуже переживав, що йому не було дозволено їхати до своїх вірних. Переконаний, що піднесення нашої страдальної Церкви до патріяршої гідності скріпить її силу і хоч частинно виправить заподіяну кривду, Митрополит Йосиф на

Чорнобиль...
(Закінчення зі стор. 1)

Академії Наук в 1990 році промисловість України викинула в довкілля 17 мільйонів тонн твердих відпадів, 25 мільйонів тонн газоподібних, 25 мільйонів тонн отруйних речовин потрапило в ріки і моря".

Відомо, що компетентні міжнародні організації мають великі застереження щодо конструкції советських атомових реакторів, вважаючи їх екологічно шкідливими. Чи дає підстави для цих застережень експлуатація советських атомових реакторів в Україні?

„Так, дає всі підстави. Передусім нагадаю, що в Україні розташовано більш ніж третину всіх атомових станцій колишнього Союзу. І кожен з діючих реакторів щодобово викидає в довкілля від 500 до 4000 кюри радіації. Це вважається „нормальним" режимом роботи. Для порівняння: під час катастрофи на атомовій станції в Ірландії було викинуто лише 25 кюри радіації. Легко зрозуміти, що советські атомові станції геть занежили Україну ще до квітневої катастрофи 1986 року. Згідно з оцінками советських офіційних установ, оприлюдненими ще в той трагічний рік, тільки протягом перших 10 днів зруйнований реактор ч. 4 викинув майже 100 мільйонів кюри радіації, однак більшість спеціалістів Європи і світу вважає, що насправді викиди радіації перевищували цей показник у десятки разів. На нещастя, перші чотири дні травня дув сильний північний вітер, він здійняв велику кількість радіаційного пилу в зоні реактора і переніс його через всю Україну. Цей пил науковці називають „гарячими частками", вони є особливо шкідливі для всього живого".

З преси знаємо, що московські вчені на догоду партійній верхівці свідомо применшували наслідки катастрофи, впевнюючи людей, нібито нічого страшного не сталося. Але про що свідчать факти?

„Про те, що над українським генетичним фондом нависла смертельна загроза. Різно збільшилася кількість захворювань, значно зросла смертність, особливо дитяча, в новонароджених все частіше трапляються генетичні відхилення. Небезпека охопила тваринний і рослинний світ, таким чином людина опинилася в безвиході — куди не кинь, всюди клин".

Що ж робити?

„Треба абсолютно змінити ставлення до природи, до землі. Земля є нашою матір'ю, а не служанкою. Діяльність усіх промислових підприємств в Україні має бути неутралізована ефективними очисними спорудами, недосконалі реактори советської конструкції слід зупинити".

В масових виданнях іноді можна прочитати, що в деяких місцях на земній кулі радіація є підвищена, але це не впливає негативно на здоров'я людей. Чи правда це?

„Так. Йдеться про природну радіацію, локалізовану в землі. В Україні ж маємо штучну, протиприродну радіаційну дію майже трьох сотень ізотопів з періодом напіврозпаду від секунд до мільйонів років. Чимало з цих ізотопів активно засвоюються клітинами людського організму

Пі-му Ватиканському Собору відверто, мужньо висловив свої погляди. Це була ціль його життя і праці на волі. На жаль, до сьогодні наша Церква не має формально визнаного патріяршого устрою! Ватикан наділив Митрополита лише титулом Верховного Архієпископа, а згодом Кардиналом.

Під час його відвідин Канади і Америки вірні вітали його як свого першого Патріярха. 1969 року за згодою Папи, Патріярх Йосиф скликав IV Синод і на нім твердо заявив Владикам: „Ми стали згідно з постановами Дрекету про Східні Церкви на патріярхальних засадах і від них не відступимо". В 1975 році у його Великодному Пастирському посланні знаходимо підпис: смиренного Йосифа, Патріярха і Кардинала. Він послідовно боровся за права нашої страдальної Церкви, за визнання Патріярхату. 1980 року, 25-го листопада, Патріярх Йосиф скликав самостійно Звичайний Синод і наші Владики, а не Курія, вибрали кандидатів на митрополита і єпископа. На закінчення Синоду закликав Владик: „Будьте моїми послідовниками, бережіть спадщину, яку я одержав від своїх світлич попередників. Донесіть її ненарушену у вільну нашу Церкву у вільну Україну".

Відзначаючи 100-річчя з дня народження світлої пам'яті Патріярха Йосифа в цьому році, коли Україна стала вільною і незалежною державою і наша церква вийшла з катакомб і втішається повними правами, обов'язком нашим є стремитися до здійснення заповіту, який нам залишив Патріярх Йосиф, і цитуючи його слова: „Моліться, працюйте і боріться за збереження християнської душі кожної людини українського роду і за весь український нарід, просіть Всемогучого Бога, щоб нам поміг завершити нашу туго за єдність і наші змагання за церковне з'єднання і здвигнення Патріярхату Української Церкви", закінчив д-р Корчмарик святоточне слово і усі разом відспівали „О спомогай нас".

З ініціативи Вероніки Цегельської, представниці Товариства Св. Софії в Маямі, створено комітет, який зайнявся влаштуванням цього свята. В Цегельська очолювала комітет.

Дохід з вступів передано на потреби Церкви в Україні.

Миросяла Хойнацька-Тершаковець

Гарка Компані
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

СВЕТРИ, ВОЯНИНІ ХУСТИКИ, вишивані жіночі блузочки, виш. обрусі, подушки, і т. п., кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО.

ПРАЦЯ

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
яка стало бажано б проживати на Флориді, Норт Порт, зі старою жінкою, мешкання забезпечуємо.
Тел.: (216) 845-6078

ДЗВІН
має книжки, журнали і газети з України по найнижчих цінах на заході. Адреса: DZVIN, P.O. Box 29152 Chicago, Ill. 60629
Тел.: (312) 476-5084

НА ПРОДАЖ
Недавно збудований **ДІМ у ГЛЕН СПЕЙ** поблизу церкви і „Верховини". Три спальні, 1 і 1/2 лазні, ванна, гараж, заасфальтована площа 1.6 акра.
Тел.: (914) 856-8052

ФУНЕРАЛ ДІРЕКТОРС

ЗРУЧНО ТА ВИГІДНО
ДЛЯ ЖИТЕЛІВ ФІЛАДЕЛЬФІЇ:
ПАЧКИ ДО УКРАЇНИ
приймаються
В УКРАЇНСЬКОМУ ЦЕНТРІ!
700 CEDAR ROAD, PHILADELPHIA, PA 19111
TEL: (215) 663-1166

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059
РАЙСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 ■ (908) 647-3492

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ І СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, МАРМОРІВ І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВІНТАРІ Св. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, Н. ДЖ. ТА ІНШИХ ЦВІНТАРІХ В ЗСА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙРО — директор Родина ДМИТРИЙ

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568